

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED:	02
DATA:	25.02.2016
PAG. 1 / 66	

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

INSTITUȚIA PUBLICĂ UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
„NICOLAE TESTEMIȚANU”

COORDONAT

Ministrul Sănătății al R.Moldova

2016

APROBAT

Rectorul IP USMF „Nicolae Testemițanu”

2016

PROGRAMA
DE INSTRUIRE POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT
SPECIALITATEA PSIHIATRIE

Codul disciplinei: 321.06

Durată studii: 4 ani

Chișinău 2016

Programa a fost discutată și aprobată la:

ședința Consiliului metodic central al IP USMF „Nicolae Testemițanu”

din „ 18 ” februarie 2015, proces verbal nr. 3

Președintele Consiliului metodic central

Rector IP USMF „Nicolae Testemițanu”,

Dr. hab. în med., profesor universitar,

Academician al AȘM _____

Ion Ababii

ședința Comisiei metodice de profil „PSIHIATRIE ȘI NARCOLOGIE”

din 20 ianuarie 2015, proces verbal nr. 1

Președintele Comisiei

Dr. hab. în med., profesor universitar, _____

Anatol Nacu

Programa a fost elaborată de colectivul de autori:

Anatol Nacu, Dr. hab. în medicină, profesor universitar

Mircea Revenco, Dr. hab. în medicină, profesor universitar

Mihai Hotineanu, Dr. în medicină, conferențiar universitar

Ion Coșciug, Dr. în medicină, conferențiar universitar

Inga Deliv, Dr. în medicină, conferențiar universitar

Valentin Oprea, Dr. în medicină, conferențiar universitar

Igor Nastas, Dr. în medicină, conferențiar universitar

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 3 / 66

I. Introducere

Definiție/ Scopul disciplinei. Psihiatria este specialitatea ce se ocupă cu depistarea, diagnosticarea, tratarea și recuperarea bolnavilor cu tulburări mintale și de comportament prin mijloace nechirurgicale.

Specializarea primară în specialitatea Psihiatrie se realizează în baza programului de instruire postuniversitară prin rezidențiat, expus în continuare, și este asigurată de către catedra Psihiatrie, narcologie și psihologie medicală și alte catedre ale IP USMF „Nicolae Testemițanu”, responsabile de stagiile conexe (specificate în forma 2).

Durata de instruire: 4 ani - 180 săptămâni (6480 ore)

Repartizarea stagiilor în funcție de durată:

1. Psihiatrie - 170 săptămâni (6120 ore)
2. Medicina Internă – 2 săptămâni (72 ore)
3. Neurologie – 2 săptămâni (72 ore)
4. Endocrinologie – 2 săptămâni (72 ore)
5. Farmacoterapie și Farmacologie clinică – 1 săptămână (36 ore)
6. Anestezie și Terapie Intensivă – 2 săptămâni (72 ore)
7. Sănătate Publică și Management – 1 săptămână (36 ore)
8. Examenul de specialitate

În mod recomandabil, stagiile/ modulele includ prelegeri – 2-4 ore pe săptămână, seminare – 2-4 ore pe săptămână, participarea la vizita generală cu șeful catedrei (clinicii) și șeful secției – 2 ore pe săptămână, precum și la conferințele clinice și clinico-morfologice – 2 ore pe săptămână, lecții practice – 6-10 ore, și activitatea clinică – 18 ore. Fiecare stagiul/modul este finalizat cu colocviu diferențiat (cu notă).

Programul prevede efectuarea serviciilor de noapte (gărzilor) în clinică, cel puțin 1 dată pe săptămână. Rezidenții anilor III-IV au statutul de rezidenți seniori (șefi), cu responsabilitate deplină în toate aspectele diagnostice, curative și de îngrijire a pacienților, sub supravegherea discretă a medicilor. Rezidenții seniori participă la procesul de educare profesională a rezidenților juniori (anii I-II). Evaluarea cunoștințelor teoretice și abilităților practice se efectuează prin intermediul colocviilor organizate la finele fiecărui stagiul/modul (pe durata ultimei săptămâni a stagiului/modulului) și a examenului de promovare de la an la an (la finele fiecărui an de studii). Validarea bagajului de cunoștințe (teoretice și practice) acumulat la specialitate se efectuează la finele anului IV de studii (pe parcursul ultimilor 2 luni), prin Examenul de specialitate.

La solicitarea rezidenților și cu acordul șefului clinicii, în cadrul modulului de „Psihiatrie” pot fi admise stagii/cursuri suplimentare (opționale) de psihoterapie supraspecializată (psihoanalitică, cognitiv-comportamentală, hipnoterapie eriksoniană, etc.), cu durata de circa 3-4 săptămâni, cu condiția existenței în clinica respectivă a condițiilor necesare pentru o asemenea instruire.

Cu scop de formare mai completă și multilaterală a tinerilor specialiști, în cadrul stagiilor, rezidenții sunt antrenați în procesul de cercetare științifică. Aceasta presupune prezentarea periodică a referatelor sau ținerea unor discursuri în cadrul conferințelor clinice cu reflectarea sintezei literaturii moderne vizând o anumită patologie, participarea la studii

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 4 / 66

clinice sau experimentale, elaborarea unor lucrări și publicații științifice, etc. Pentru rezidenții psihiatri este obligatorie frecventarea ședințelor Societății Psihiatrilor și Narcologilor din Republica Moldova, precum și a conferințelor, simpozioanelor și a congreselor în domeniul psihiatriei, psihofarmacologiei, narcologiei, psihoterapiei.

Activitatea teoretică și practică a rezidenților va fi reflectată în registrele personale (caietele de stagiu), cu specificarea bolnavilor tratați, manoperelor și intervențiilor pe care le-au efectuat sau la care au asistat, evenimentelor științifice la care au participat (conferință, ședința societății psihiatrilor și narcologilor, congres, etc.), precum și a literaturii studiate. Registrele sunt verificate și vizate la finele fiecărui stagiu/ modul (sau, după caz, la finele fiecărei luni și la sfârșitul fiecărui an de studii) de către personalul medical didactic care supervizează activitatea rezidenților. Respectivul registru reprezintă documentul de bază pentru evaluarea abilităților practice în cadrul examenelor de promovare și de specialitate. Începând cu anul 2 de studii rezidentul efectuează anual stajii practice în centrele medicale raionale cu o durată de 3 luni de zile/ an.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 5 / 66

II. Obiectivele de formare în cadrul disciplinei se realizează la nivel de:

- Asistare (A)
- Interpretare (I)
- Efectuare (E)

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 6 / 66

III. Conținutul/ structura de bază a disciplinei și planurile tematice (prelegeri, seminare și lucrări practice):

STRUCTURA PROGRAMULUI PE STAGII: este prezentată în anexele 1 și 2.

Modulul de bază la specialitate

MODULUL DE PSIHIATRIE
(anii de studiu I, II, III și IV)

Durata instruirii: 170 săptămâni – 6120 ore,
inclusiv:

anul I – 35 săptămâni – 1260 ore
anul II – 45 săptămâni – 1620 ore
anul III – 45 săptămâni – 1620 ore
anul IV – 45 săptămâni – 1620 ore

MODULE CONEXE
(stagii în anul I de studii)

Durata instruirii: 10 săptămâni – 360 ore,
inclusiv:

anul I – 2 săptămâni (Medicina Internă) – 72 ore
anul I – 2 săptămâni (Neurologie) – 72 ore
anul I – 2 săptămâni (Endocrinologie) – 72 ore
anul I – 1 săptămână (Farmacoterapie și Farmacologie clinică) – 36 ore
anul I – 2 săptămâni (Anestezie și Terapie Intensivă) – 72 ore
anul I – 1 săptămână (Sănătate Publică și Management) – 36 ore

Programul prevede un număr de ore didactice (curs/ prelegeri, seminare, lucrări practice/ prezentări de caz clinic) pe anul de studii universitar, pentru tematica prezentată, în afara cărora sunt prevăzute și ore de studiu individual. Din timpul alocat pregătirii, activitatea didactică acoperă 20-30%, restul de 70-80%, fiind dedicată activităților practice și studiului individual.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 7 / 66

**PROGRAMA DE INSTRUIRE POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT PE
ANII DE STUDII LA SPECIALITATEA PSIHIATRIE**

Planul tematic pe anii de studii I, II, III și IV

Anul I de studii:

1. PSIHIATRIE CLINICĂ ȘI DIAGNOSTIC PSIHOPATOLOGIC (SIMPTOMATIC,
SINDROMOLOGIC, NOZOLOGIC)

**1.1. Legislația Republicii Moldova în domeniul sănătății mintale și asistenței psihiatrice
– 2 săptămâni (72 ore)**

- 1.1.1. Legea Republicii Moldova „Privind asistența psihiatrică” Nr. 1402-XIII din 16 decembrie 1997. (Monitorul Oficial, 21 mai 1998, nr. 44-46, p. 1, art. 310). Organizarea serviciului psihiatric în Republica Moldova.
- 1.1.2. Legea privind sănătatea mintală [Denumirea în redacția Legii nr.35-XVI din 28.02.2008, în vigoare 04.04.2008]. Nr.1402-XIII din 16.12.97. Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.44-46/310 din 21.05.1998, cu rectificările din 31.07.2015.
- 1.1.3. Legea nr. 263 -XVI din 27.10.2005 „Cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului.” Legea nr. 264 din 27.10.2005 „Cu privire la exercitarea profesiei de medic”.
- 1.1.4. Ordinul MS RM nr. 300 din 24.07.2007 “Cu privire la aprobarea actelor normative pentru implementarea prevederilor Legii nr. 263-XVI din 27.10.2005 Cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului.”.
- 1.1.5. Ordinul MS RM nr. 265 din 03.08.2009 “Privind instrucțiunea cu privire la completarea fișei medicale a bolnavului de staționar (F 003/e)”.

1.2. Examenul psihiatric și fișa medicală psihiatrică– 2 săptămâni (72 ore)

- 1.2.1. Particularitățile examenării pacientului cu tulburări psihice.
- 1.2.2. Importanța anamneșticului subiectiv și obiectiv a catamnezei pentru stabilirea diagnosticului psihiatric și pentru evaluarea modelului de evoluție al tulburării psihice.
- 1.2.3. Particularitățile interviului copiilor și adolescenților cu tulburări psihice.
- 1.2.4. Particularitățile examenării pacienților cu farmacodependențe, structura anamneșticului narcologic.
- 1.2.5. Parcurgerea etapelor interviului psihiatric. Inițierea interviului. Întrebări introductive. Interviul propriu-zis.
- 1.2.6. Tehnici specifice de interviu (întrebări „deschise” versus întrebări „închise”, reflecția; facilitatea dialogului; tăcerea; confruntările; clarificările; interpretările etc.).
- 1.2.7. Adaptarea interviului la situația clinică a pacientului. Interviul pacientului psihotic. Interviul pacientului nevrotic. Interviul pacientului cu tulburări de personalitate. Interviul pacientului cu tulburări cognitive. Interviul pacientului suicidar. Interviul pacientului alcoolic și toxicoman. Interviul pacientului psihosomatic.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 8 / 66

- 1.2.8. Consemnarea datelor obținute în urma unui prim interviu psihiatric. Efectuarea foii de observație a pacientului psihiatric.
- 1.2.9. Precizarea principalelor motive de internare, așa cum sunt relatate de către bolnav. Date privind antecedentele heredocolaterale și patologice personale ale pacientului, atât psihiatrice cât și somatice. Date privind statutul social și familial al pacientului: starea civilă, studiile ocupația, hobbyuri, preferințe, obiceiuri nocive (cu specificarea expresă eventualelor toxicomanii), modalități de relaxare și petrecere a timpului liber, condiții de viață. Istoricul actual și îndepărtat al afecțiunii psihiatrice. Consemnarea internărilor anterioare și a tratamentului urmat.
- 1.2.10. Examenul clinic general pe aparate și sisteme al pacientului psihiatric.
- 1.2.11. Examenul psihiatric. Consemnarea stării mentale prezente în momentul examinării. Inventarul simptomatic.
- 1.2.12. Structura și conținutul statutului psihic în dependență de nosologie.
- 1.2.13. Urmărirea pacientului psihiatric în evoluție, interviurile psihiatrice ulterioare.
- 1.2.14. Evaluarea stării psihice a pacientului și asumarea deciziei de externare. Completarea epicrizei și a documentelor de externare.

1.3. Metode paraclinice de investigație în clinica de psihiatrie – 2 săptămâni (72 ore)

- 1.3.1. Metode și tehnici fiziologice. Stimularea electrică; Înregistrarea electrică: electroencefalografia, electrocorticografia, potențialele evocate, stereoencefalografia, electroencefalografia cuantificată.
- 1.3.2. Metode și tehnici anatomice. Metoda leziunilor anatomice. Ablația. Lobotomia. Leucotomia.
- 1.3.3. Metode neuropatologice. Principiile de dirijare a metodei neuropatologice. Examinarea neuroradiologică: radiografie, angiografie, tomografie computerizată (TC). Imagistica funcțională prin rezonanță magnetică. Tomografia cu pozitroni.
- 1.3.4. Importanța metodei genealogice de explorare a pacienților cu disabilități mentale pentru stabilirea diagnosticului psihiatric.
- 1.3.5. Metode paraclinice (morfologice, biochimice, imunologice, bacteriologice, etc.) de laborator utilizate în psihiatrie și narcologie pentru confirmarea diagnosticului. Stimularea și înregistrarea chimică. Analiza lichidului cefalorahidian (cerebrospinal).
- 1.3.6. Metoda logico-matematică, logico-formală și cibernetică.

1.4. Neuromediație cerebrală – 2 săptămâni (72 ore)

- 1.4.1. Mediația dopaminergică.
- 1.4.2. Mediația serotoninergică.
- 1.4.3. Mediația cholinergică.
- 1.4.4. Mediația GABA – ergică.
- 1.4.5. Mediația peptidergică.
- 1.4.6. Thyrotropin-Releasing Hormone (TRH). Corticotropin-Releasing Factor.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 9 / 66

- 1.4.7. Peptidele opioide. Neuropeptidele.
- 1.4.8. Somatostatina (SS). Galanina. Neurotensina (NTS).
- 1.4.9. Acidul arahidonic (AAH). Oxidul nitric.
- 1.4.10. Factorii de creștere și diferențiere neuronală. Proto-oncogenele. Purinoceptorii.
- 1.4.11. Neuromediatorii cerebrali cu efect stimulator și inhibitor.

1.5. Neuroanatomie funcțională – 2 săptămâni (72 ore)

- 1.5.1 Structura scoarței cerebrale din punct de vedere filogenetic. Categoriile de neuroni ai cortexului cerebral. Straturile neocortexului, celulele și terminațiile nervoase pe care le conțin și funcțiile specifice ale acestora.
- 1.5.2 Elementele Scoarței cerebrale. Cortex somato-senzorial (zona posterioară). Cortex motor / efector (zona anterioară).
- 1.5.3 Lobii cerebrali și funcționarea acestora.
- 1.5.4 Funcțiile emisferelor cerebrale. Independența emisferică.
- 1.5.5 Asimetria interemisferică.
- 1.5.6 Anatomia formațiunii hipocampice. Amigdala.
- 1.5.7 Manifestări clinice principale în afectarea regiunii hipotalamice.
- 1.5.8 Sistemul limbic.
- 1.5.9 Complexul hipocampo-amigdalian.
- 1.5.10 Ganglionii bazali.
- 1.5.11 Simptomele clinice caracteristice pentru afectarea diferitor regiuni cerebrale.

1.6. Semiologia percepției – 3 săptămâni (108 ore)

- 1.6.1. Tulburări estezice în psihopatologia și medicina clinică.
- 1.6.2. Clasificarea tulburărilor de percepție.
- 1.6.3. Caracteristica agnoziilor.
- 1.6.4. Iluziile din perspectivă psihopatologică.
- 1.6.5. Instanțe clinice ale fenomenului halucinator : halucinoze, halucinoide, halucinații funcționale, halucinații psihice, halucinații psihosenzoriale.
- 1.6.6. Pseudohalucinațiile, caracteristica clinică, criteriile de diagnostic și importanța depistării lor pentru diagnosticarea tulburărilor psihice.
- 1.6.7. Modalități halucinatorii: auditive, vizuale, olfactive, gustative, tactile, viscerale, kinestezice, transpuse (repercursive).
- 1.6.8. Caracteristica și importanța diagnostică a tulburărilor psihosenzoriale.
- 1.6.9. Diferențierea clinico-psihopatologică a iluziilor, halucinațiilor și tulburărilor psihosenzoriale.

1.7. Semiologia gândirii – 3 săptămâni (108 ore)

- 1.7.1. Semiologia gândirii, tulburări operaționale (predominant formal) ale gândirii.
- 1.7.2. Clasificarea modernă a tulburărilor de gândire.
- 1.7.3. Dereglarea tempoului gândirii și tulburări ale structurii și coerenței gândirii.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 10 / 66

- 1.7.4. Tulburările semantice ale gândirii. Diferențierea ideilor obsesive, de supravaloare și delirante.
- 1.7.5. Tulburări motivoționale (predominant de conținut) ale gândirii.
- 1.7.6. Instanțe psihopatologice ale ideației: idea dominantă, obsesivă, prevalentă, delirantă.
- 1.7.7. Conținutul tematic al ideației delirante.
- 1.7.8. Caracteristici ale delirului în principalele entități nosografice.
- 1.7.9. Etapele de evoluție ale ideilor delirante.

1.8. Semiologia memoriei – 2 săptămâni (72 ore)

- 1.8.1. Semiologia memoriei. Clasificarea contemporană a tulburărilor mnestice.
- 1.8.2. Tulburări mnezice predominant cantitative : hipermezii, hipomezii, amnezii. Paramnezii.
- 1.8.3. Tulburări ale sintezei mnezice imediate (pseudomezii).
- 1.8.4. Tulburări ale rememorării trecutului (allomezii).
- 1.8.5. Ipoteze asupra patogeniei dismeziiilor.

1.9. Semiologia emoțiilor – 3 săptămâni (108 ore)

- 1.9.1. Semiologia afectivității. Clasificarea contemporană a tulburărilor afective.
- 1.9.2. Precizări noționale și delimitări conceptuale asupra semnificației unor noțiuni controversate : afect, afectivitate, disforie, euforie, hipotimie, melancolie.
- 1.9.3. Caracteristica variantelor clinice de dereglare a reactivității afective.
- 1.9.4. Caracteristica variantelor clinice de dereglare a fondului emoțional și a expresivității emoționale.
- 1.9.5. Diferențierea reacțiilor de afect fiziologic și patologic.
- 1.9.6. Apartenența nosografică a diferitor stări afective.
- 1.9.7. Caracteristica clinică a sindromului disforic și apartenența lui nosologică.
- 1.9.8. Caracteristica clinică a sindromului apatico-abulic și apartenența lui nosologică.
- 1.9.9. Caracteristica diferitor variante clinice de depresie și apartenența lor nosologică.
- 1.9.10. Clasificarea contemporană a sindroamelor depresive.
- 1.9.11. Caracteristica clinică a sindroamelor depresive complexe.
- 1.9.12. Caracteristica clinică a sindroamelor depresive atipice.
- 1.9.13. Caracteristica clinică a sindromului depresiv clasic.
- 1.9.14. Depresia larvată – criteriile de diagnostic.
- 1.9.15. Anxietatea din perspectiva psihopatologică.
- 1.9.16. Afectivitatea paradoxală și „anaestezia psihica durabilă”. Caracteristica clinică.
- 1.9.17. Caracteristica clinică a dispoziției delirante.
- 1.9.18. Manifestările expansive în practica psihiatrică.
- 1.9.19. Fenomenologia fobică și obsesională în practica psihiatrică.
- 1.9.20. Tulburări dispoziționale particulare (paratimii): inversiunea afectivă, ambivalența afectivă, indiferența afectivă.
- 1.9.21. Tulburări afective sezoniere.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 11 / 66

1.9.22. Particularitățile comportamentului suicidal în funcție de varianta clinică a depresiei.

1.10. Semiologia conștiinței – 3 săptămâni (108 ore)

- 1.10.1. Delimitări semantice ale unor noțiuni cu implicații clinice : conștiința, conștiința, cunoștința.
- 1.10.2. Caracteristici ale orientării allo- și autopsihice.
- 1.10.3. Semiologia conștiinței. Clasificarea contemporană a tulburărilor de conștiință.
- 1.10.4. Tulburările cantitative ale conștiinței și caracteristica clinică a acestora.
- 1.10.5. Tulburări ale conștiinței din perspectiva neuropsihologică :obtuze, obnubilare, sopor, coma.
- 1.10.6. Tulburările calitative ale conștiinței și caracteristica clinică a acestora.
- 1.10.7. Tulburări ale conștiinței din perspectivă psihopatologică: starea oneiroidă, amentivă, crepusculară, automatismul ambulator.
- 1.10.8. Principalele sindroame confuzionale. Apartenența lor nosologică.
- 1.10.9. Deliriumul ca tulburare calitativă a conștiinței. Caracteristica clinică în dependență de apartenența nosologică a deliriumului.
- 1.10.10. Diferențierea clinică a oneiroidului de delirium.
- 1.10.11. Sindromul amentiv și caracteristica clinică a acestuia.
- 1.10.12. Starea crepusculară a conștiinței - stare excepțională în psihiatrie.
- 1.10.13. Variantele clinice ale stărilor crepusculare. Caracteristica clinică a acestora.
- 1.10.14. Apartenența nosologică a principalelor sindroame confuzionale.

1.11. Semiologia conduitei motorii și voliționale – 3 săptămâni (108 ore)

- 1.11.1. Tulburările ținutei vestimentare.
- 1.11.2. Psihopatologia expresiei mimice.
- 1.11.3. Ticurile și pantomimica sub unghi psihopatologic.
- 1.11.4. Psihopatologia psihomotricității.
- 1.11.5. Clasificarea contemporană a tulburărilor conduitei motorii și voliționale.
- 1.11.6. Exacerbarea activității motorii. Caracteristica diferitor variante de excitație psihomotorie (halucinator-paranoidă, maniacală, catatonică, hebefrenică, etc.).
- 1.11.7. Diminuarea și anularea activității motorii. Caracteristica diferitor variante clinice de inhibiție psihomotorie și apartenența nosologică a acestora.
- 1.11.8. Dezorganizarea conduitei motorii prin leziuni neuronale : dispraxii.
- 1.11.9. Disprosexiile : delimitare clinică și ierarhizare taxinomică.
- 1.11.10. Tulburări prosexice în principalele entități nosologice.
- 1.11.11. Voința ca latură reglatorie a comportamentului și conștiinței.
- 1.11.12. Tulburări ale voinței „active”.
- 1.11.13. Tulburări ale voinței „defensive”.
- 1.11.14. Dereglările comportamentului instinctual și caracteristica lor clinică.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 12 / 66

1.12. Sindroame psihopatologice și taxonomii nozografice – 3 săptămâni (108 ore)

1.12.1. Clasificarea sindroamelor psihopatologice.

1.12.2. Apartenența nosografică a diferitor variante clinice de halucinoză (Alzheimer, Rozental, Plaut, Habeck, etc.), caracteristica clinică a acestora.

1.12.3. Principalele sindroame ce se referă la semiologia percepției.

1.12.4. Caracteristica clinică a sindromului derealizare-depersonalizare.

1.12.5. Manifestările clinice ale sindromului dismorfofobic și dismorfomanic.

1.12.6. Sindromul senestopatic și manifestarea clinică a acestuia.

1.12.7. Sindromul Capgras și manifestarea clinică a acestuia.

1.12.8. Dereglarea schemei corporale și caracteristica clinică acestui sindrom.

1.12.9. Sindroamele de bază în care se încadrează ideile delirante.

1.12.10. Sindromul Kandinski-Clerambault - caracteristica clinică și apartenența nosologică.

1.12.11. Sindromul paranoial - caracteristica clinică și apartenența nosologică.

1.12.12. Sindromul paranoid - caracteristica clinică și apartenența nosologică.

1.12.13. Sindromul parafren - caracteristica clinică și apartenența nosologică.

1.12.14. Principalele sindroame confuzionale. Apartenența lor nosologică.

1.12.15. Deliriumul ca tulburare calitativă a conștiinței. Caracteristica clinică în dependență de apartenența nosologică a deliriumului.

1.12.16. Sindromul amenzial și caracteristica clinică a acestuia.

1.12.17. Starea crepusculară a conștiinței - Variantele clinice ale stărilor crepusculare.
Caracteristica clinică a acestora.

1.12.18. Apartenența nosografică a principalelor sindroame confuzionale.

1.12.19. Caracteristica clinică a sindroamelor psihopatologice ce se încadrează în semiologia memoriei.

1.12.20. Sindromul amnestic Korsakoff și psihoza amnestică Korsakoff. Caracteristica clinică.

1.12.21. Apartenența nosografică a diferitor stări afective.

1.12.22. Caracteristica clinică a sindromului disforic și apartenența lui nosografică.

1.12.23. Caracteristica clinică a sindromului apatico-abulic și apartenența lui nosologică.

1.12.24. Caracteristica diferitor variante clinice de depresie și apartenența lor nosologică.

1.12.25. Clasificarea contemporană a sindroamelor depresive.

1.12.26. Caracteristica clinică a sindroamelor depresive complexe.

1.12.27. Caracteristica clinică a sindroamelor depresive atipice.

1.12.28. Caracteristica clinică a sindromului depresiv clasic.

1.12.29. Angoasa și atacul de panică. Caracteristica clinică.

1.12.30. Afectivitatea paradoxală și „anaestezia psihica durabilă”. Caracteristica clinică.

1.12.31. Caracteristica clinică a dispoziției delirante.

1.12.32. Sindromul anxios-depresiv și raptusul melancolic. Caracteristica clinică.

1.12.33. Sindromul obsesivo-fobic - caracteristica clinică.

1.12.34. Sindromul hipocondriac, diferențierea clinică cu sindromul obsesivo-fobic.

1.12.35. Sindromul astenic. Caracteristica clinică și apartenența nosologică.

1.12.36. Paraliză progresivă și sindromul pseudoparalitic – apartenența nosologică a acestora.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 13 / 66

- 1.12.37. Caracteristica diferitor variante de excitație psihomotorie (halucinator-paranoidă, maniacală, catatonică, hebefrenică, etc.) și apartenența nosologică a acestora.
- 1.12.38. Sindromul de lob frontal. Caracteristica clinică și apartenența nosologică.
- 1.12.39. Sindromul psihopatiform – caracteristica clinică.
- 1.12.40. Caracteristica clinică a sindromului astenic și cerebrastenic.
- 1.12.41. Caracteristica clinică a diferitor variante de stupoare (catatonică, depresivă, reactivă, apatică, isterică, etc.).
- 1.12.42. Caracteristica clinică și apartenența nosologică a bulimiei, polifagiei, anorexiei.
- 1.12.43. Sindroamele psihopatologice de nivel neurotic.
- 1.12.44. Sindroamele psihopatologice de nivel psihotic.
- 1.12.45. Sindromul convulsiv. Caracteristica clinică și apartenența nosologică.
- 1.12.46. Simptome „productive” (pozitive) și „deficitare” (negative) în tabloul clinic al diferitor tulburări psihice.
- 1.12.47. Sindromul afazo-apracto-agnozic. Caracteristica clinică și apartenența nosologică.

2. PSIHOLOGIE CLINICĂ ȘI EXAMEN CLINICO-PSIHOLOGIC – 5 săptămâni

- 2.1. Psihologia ca ramură a antropologiei.
- 2.2. Relațiile psihologiei cu filosofia, pedagogia și medicina.
- 2.3. Domenii aplicative ale psihologiei.
- 2.4. **PSIHOLOGIA CLINICĂ**
 - 2.4.1. Domenii medicale de aplicare a psihologiei: psihologia clinică.
 - 2.4.2. Istoricul și orientările psihologiei clinice.
 - 2.4.3. Conținutul psihologiei clinice.
 - 2.4.4. Raportul dintre psihologia clinică și boala mintală.
- 2.5. **PSIHOLOGIA COMPORTAMENTULUI UMAN. BAZELE BIOLOGICE, COGNITIVE ȘI SOCIALE ALE COMPORTAMENTULUI UMAN.**
 - 2.5.1. Consiliere genetică.
 - 2.5.2. Teorii referitoare la dezvoltarea umană (psihanalitică, behavioristă, învățării sociale, cognitiv-constructivistă (Piaget), teoria constructelor lui Kelly).
 - 2.5.3. Psihologia vârstelor. Concepte asupra etapelor dezvoltării psihice.
- 2.6. **PSIHOLOGIA CLINICĂ ÎN TULBURĂRILE MENTALE ȘI DE COMPORTAMENT**
 - 2.6.1. Psihologia etapelor de dezvoltare raportată la diagnosticul clinic.
 - 2.6.2. Conținutul psihologic al diagnosticului clinic. Diagnosticul personalității pacientului.
 - 2.6.3. Contribuția examenului psihologic la evaluarea pacientului psihic. Posibilități și limite de utilizare ale testelor psihologice în psihiatrie.
 - 2.6.4. Examenul psihometric. Domenii de aplicare. Relevanța în stabilirea diagnosticului clinic.
 - 2.6.5. Examenul psihometric în psihopatologie.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 14 / 66

- 2.6.6. Psihologia comportamentului auto- și heteroagresiv.
- 2.6.7. Aplicarea psihologiei clinice în expertiza psihiatrică.
- 2.6.8. Teste de evaluare psihologică. Evaluarea în tulburările de gândire.
- 2.6.9. Teste de evaluare în tulburările afective.
- 2.6.10. Teste de evaluare în tulburările de memorie.
- 2.6.11. Teste de evaluare în retardul mental și în demență.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 15 / 66

3. MODULE CONEXE

MEDICINA INTERNĂ - 2 săptămâni (72 ore)

1. Bronhopneumonia obstructivă cronică.
2. Astmul bronșic.
3. Pneumoniile bacteriene (pneumococică, stafilococică, cu germeni gramnegativi).
4. Pneumoniile virale (atipice).
5. Tuberculoza pulmonară secundară.
6. Cancerul bronho-pulmonar primitiv.
7. Pleureziile serofibrinoase.
8. Cardiopatiile ischemice.
9. Infarctul miocardic acut.
10. Hipertensiunea arterială esențială.
11. Aritmiile cardiace.
12. Sincopel.
13. Valvulopatiile.
14. Endocardita infecțioasă.
15. Insuficiența cardiacă.
16. Ulcerul gastroduodenal.
17. Cancerul gastric.
18. Colita ulceroasă.
19. Colonul iritabil.
20. Glomerulonefritele (nefropatiile glomerulare).
21. Nefropatiile infecțioase.
22. Litiaza renală.
23. Insuficiența renală cronică.
24. Hepatitele acute virale.
25. Hepatitele cronice toxice.
26. Ciroza hepatică.
27. Litiaza biliară.
28. Diabetul zaharat.

ACTIVITĂȚI PRACTICE PENTRU MEDICINA INTERNĂ

1. Examenul clinic general.
2. Interpretarea explorărilor parclinice.

NEUROLOGIE - 2 săptămâni (72 ore)

PRINCIPALELE SINDROAME NEUROLOGICE.

1. Sindroamele motorii. Sindroamele extrapiramidale. Sindroamele ataxice. Sindroame senzitive. Sindroame medulare. Sindroamele de trunchi cerebral. Sindroamele diencefalice. Sindroame corticale. Sindromul de hipertensiune intracraniană. Principalele manifestări psihice în sindroamele cerebrale.
2. Neuroinfecții.
 - 2.1. Definiție și clasificare.
 - 2.2. Polioencefalitele.
 - 2.3. Leucoencefalite.
 - 2.4. Panencefalite (encefalită de căpușă, encefalită ecvină de est și de vest).
 - 2.5. Neuroinfecții cu localizare pe sistemul nervos periferic și meninge.
 - 2.6. Encefalitele cu virus lent.
 - 2.7. Neuroinfecțiile prin spirochete : neurosifilisul. Forme clinice. Modificări paraclinice.
3. Patologia extrapiramidală.
4. Boli degenerative și ereditare ale sistemului nervos central
5. Boli generative ale neuronului motor.
6. Patologia nervilor cranieni.
7. Neuropatii periferice.
8. Polineuropatii.
9. Patologia vasculară a sistemului nervos central.
10. Revărsări sanguine intracraniene (hematome).
11. Procese expansive intracraniene (tumori cerebrale).
12. Comele.
13. Epilepsiile și accesele convulsive.
 - 13.1 Definiție. Precizare de termeni.
 - 13.2 Clasificare conform OMS.
 - 13.3 Etiologie.
 - 13.4 Tablou clinic.
 - 13.5 Starea de rău epileptic.
 - 13.6 Tulburări psihice în epilepsie.
 - 13.7 Investigații paraclinice.
 - 13.7.1. Aspectul EEG în epilepsii. Valoarea și limitele EEG în diagnosticul epilepsiilor.
 - 13.7.2. Aspecte imagistice în epilepsii.
 - 13.7.3. Investigații psihologice în epilepsii.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 17 / 66

- 13.8. Diagnosticul diferențial al crizelor epileptice.
- 13.9. Tratament.
- 13.10. Evoluție și prognostic.

ACTIVITĂȚI PRACTICE PENTRU NEUROLOGIE

1. Examenul clinic neurologic.
2. Explorări paraclinice în neurologie.

ENDOCRINOLOGIE - 2 săptămâni (72 ore)

1. Patologia hipofizei.
2. Patologia tiroidiană.
3. Patologia paratiroidelor.
4. Patologia corticosuprarenalei.
5. Sexualizarea normală.
6. Insuficiența gonadică.
7. Sindromul hiperestrogenic.
8. Ovarul polichistic virilian.
9. Ginecomastia. Cauze și tratament.
10. Intersexualitatea și tulburările identității sexuale aparent psihogene - aspecte interdisciplinare, etice și terapeutice.
11. Pancreasul endocrin.
12. Obezitatea.
13. Osteoporoza endocrină.
14. Hipertensiunea arterială de origine endocrină.
15. Tulburările de dinamică sexuală.
16. Neuroendocrinologie.
 - 16.1. Sistemul hipotalamo-hipofizar.
 - 16.2. Neurohormonii.
 - 16.3. Sistemul neuroendocrin difuz cerebral și periferic.
 - 16.4. Bariera hemato-encefalică pentru hormoni.

ACTIVITĂȚI PRACTICE PENTRU ENDOCRINOLOGIE

1. Examenul clinic în endocrinopatii.
2. Investigații paraclinice în endocrinopatii.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 18 / 66

FARMACOTERAPIE ȘI FARMACOLOGIE CLINICĂ - 2 săptămâni (72 ore)

1. Aspectele farmacologice (particularitățile farmacocineticii și farmacodinamicii, regimului de dozare, utilizare, criteriile de eficacitate și inofensivitate) ale neurolepticelor, tranchilizantelor, sedativelor, sărurilor de litiu.
2. Aspectele farmacologice (particularitățile farmacocineticii și farmacodinamicii, regimului de dozare, utilizare, criteriile de eficacitate și inofensivitate) ale antidepressivelor, excitantelor SNC, nootropelor, tonizantelor, adaptogenelor, analepticelor.
3. Farmacologia clinică a analgezicelor și alcoolului etilic.
4. Farmacologia clinică (particularitățile farmacocineticii și farmacodinamicii, regimului de dozare, utilizare, criteriile de eficacitate și inofensivitate) ale hipnoticelor, anticonvulsivantelor simptomatice, antiepilepticelor, antiparkinsonienelor și antispasticelor musculaturii striate.
5. Principiile utilizării raționale ale remediilor cardiovasculare în practica medicului psihiatru.
6. Farmacologia clinică a preparatelor vegetotrope utilizate în practica medicului psihiatru.

ANESTEZIE ȘI TERAPIE INTENSIVĂ - 2 săptămâni (72 ore)

1. Insuficiența pulmonară acută. Mecanisme fiziopatologice. Diagnosticul. Monitorizarea clinică în timp și terapia intensivă a pneumoniei masive; sindromului bronho-obstructiv; edemului pulmonar; sindromului de stres respiratoric; trombo-emboliei arterei pulmonare, etc. Oxigenoterapia tradițională și hiperbarică. Metodele de protezare respiratorie.
2. Insuficiența cardiovasculară acută. Mecanisme fiziopatologice. Diagnosticul, monitorizarea clinică în timp, terapia intensivă și măsurile de reanimare în: dereglările de ritm și conductibilitate cardiacă; infarctul miocardic; șocul cardiogen, criza hipertensivă. Tactica utilizării preparatelor medicamentoase în tratamentul complex al insuficienței cardiovasculare acute.
3. Stările terminale. Mecanisme fiziopatologice. Particularitățile terapiei intensive și reanimării. Complexul de reanimare cardiopulmonară și cerebrală.
4. Starea critică. Elementele patologice ale stării critice. Traumatismele grave. Trauma asociată. Șocul traumatic, hemoragic, anafilactic. Dereglările funcțiilor vitale și a homeostaziei. Complexul de reanimare și terapie intensivă.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 19 / 66

5. Insuficiența hepatorenală acută. Sindromul hepatorenal. Mecanismele fiziopatologice. Diagnosticul. Monitorizarea clinică în timp și terapia intensivă a insuficienței hepatorenale la pacienții de profil terapeutic.
6. Stările septice. Mecanisme fiziopatologice. Șocul septic. Șocul toxiinfectios. Particularitățile terapiei-intensive și reanimării pacienților cu septicemie. Noțiune de insuficiența pluriorganică.
7. Mecanismele fiziopatologice ale tuburărilor echilibrului acido-bazic, hidrosalin și a metabolismului proteic. Manifestari clinice. Metode de diagnostic. Principii de corecție și terapie intensivă.
8. Lezarea toxică a sistemului nervos. Mecanisme fiziopatologice. Metode de diagnostic. Psihoza și encefalopatia de origine exotoxică. Coma toxică. Complicații. Diagnosticul diferențial al stărilor de comă. Principii de tratament. Reanimarea și terapia intensivă a stărilor epileptice.
9. Nutriția parenterală, enterală și combinată a pacienților de profil neurologic. Particularități. Tactica, metodele și principiile perfuziei intravenoase în complexul de terapie intensivă și reanimare. Criteriile de eficacitate.

SĂNĂTATE PUBLICĂ ȘI MANAGEMENT SANITAR - 1 săptămână (36 ore)

1. Introducere în managementul sanitar.
2. Managementul organizațiilor.
3. Managementul resurselor umane.
4. Programe de sănătate.
 - 4.1. Programa în domeniul sănătății mintale.
5. SERVICII DE SĂNĂTATE.
 - 5.1. Tendințele de evoluție ale serviciilor de sănătate mintală.
 - 5.2. Reforma serviciilor de sănătate în Republica Moldova.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 20 / 66

Anul II de studii:

1. PSIHIATRIE CLINICĂ ȘI DIAGNOSTIC PSIHOPATOLOGIC (SIMPTOMATIC,
SINDROMOLOGIC, NOSOLOGIC) – **24 săptămâni (864 ore)**

1. Schizofrenie – 9 săptămâni (324 ore)

- 1.1. Conceptele și teoriile moderne referitoare la etiopatogenia schizofreniei.
- 1.2. Schizofrenia: trăsături clinice generale.
- 1.3. Caracteristica clinică a simptomelor „pozitive” și „negative” în cadrul schizofreniei.
- 1.4. Caracteristica manifestărilor clinice ale perioadei inițiale a schizofreniei în funcție de forma clinică a acesteia.
- 1.5. Caracteristica clinică a variantelor de debut ale schizofreniei.
- 1.6. Schizofrenia paranoidă.
- 1.7. Manifestările clinice în funcție de etapa de evoluție a formei paranoide de schizofrenie.
- 1.8. Schizofrenia hebefrenică.
- 1.9. Caracteristica variantelor de debut ale formei hebefrenice de schizofrenie.
- 1.10. Criteriile de diagnostic ale formei hebefrenice a schizofreniei. Prognosticul în aspect de funcționalitate psihică și vitalitate.
- 1.11. Manifestările clinice de bază ale formei simple a schizofreniei.
- 1.12. Tabloul clinic al schizofreniei catatonice și prognosticul acesteia.
- 1.13. Simptomele clinice de bază, caracteristice pentru schizofrenia nediferențiată.
- 1.14. Manifestările clinice și diagnosticul diferențiat al schizofreniei heboide.
- 1.15. Caracteristica clinică a profschizofreniei.
- 1.16. Manifestările clinice și diagnosticul diferențiat al schizofreniei recurente (periodice).
- 1.17. Schizofrenia hipertoxică. Tabloul clinic, evoluția, tratamentul și prognosticul.
- 1.18. Schizofrenia reziduală.
- 1.19. Variantele clinice de „defect” în cadrul schizofreniei. Caracteristica clinică a acestora.
- 1.20. Variantele clinice de evoluție ale schizofreniei.
- 1.21. Tulburarea schizotipală. Manifestările clinice și diagnosticul diferențiat al tulburărilor schizotipale.
- 1.22. Tulburări delirante persistente.
- 1.23. Tulburări psihotice acute și tranzitorii.
- 1.24. Tulburarea psihotică acută fără simptome de schizofrenie.
- 1.25. Tulburarea psihotică acută polimorfă cu simptome de schizofrenie.
- 1.26. Tulburarea psihotică acută schizofreniformă.
- 1.27. Tulburarea delirantă indusă.
- 1.28. Tulburarea schizoafectivă. Manifestările clinice și diagnosticul diferențiat al tulburărilor schizoafetive.
- 1.29. Tulburarea schizoafectivă expansivă (tip maniacal).
- 1.30. Tulburarea schizoafectivă de tip depresiv.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 21 / 66

- 1.31. Tulburarea schizoafectivă de tip mixt.
- 1.32. Modificări neurobiologice și morfopatologie în shizofrenie.
- 1.33. Tratamentul etiopatogenetic contemporan al schizofreniei.
- 1.34. Tratamentul contemporan al schizofreniei cu remedii neuroleptice atipice.
- 1.35. Importanța insulinoterapiei, terapiei prin șocuri cu atropină, terapiei electroconvulsive, în tratamentul schizofreniei.
- 1.36. Măsurile de protecție socială a pacienților cu schizofrenie.
- 1.37. Reabilitarea și reinserția socială a suferinzilor de schizofrenie.
- 1.38. Particularitățile discuției medicului psihiatru cu rudele bolnavilor de schizofrenie.
- 1.39. Principalele recomandări practice, ce pot fi date acestora în sensul reinserției și reintegrării sociale a pacientului.

1.1. Tulburarea Afectivă Bipolară - 4 săptămâni (144 ore)

- 1.1.1. Conceptele și teoriile moderne referitoare la etiopatogenia psihozei afective bipolare.
- 1.1.2. Psihoza afectivă bipolară, manifestările clinice și variantele de evoluție.
- 1.1.3. Tulburări afective expansive. Episodul afectiv expansiv (maniaco).
- 1.1.4. Hipomania.
- 1.1.5. Mania fără simptome somatice/psihotice.
- 1.1.6. Mania cu simptome somatice/psihotice.
- 1.1.8. Tulburarea afectivă bipolară - episodul hipomaniaco.
- 1.1.9. Tulburarea afectivă bipolară - episod maniaco fără simptome psihotice.
- 1.1.10. Tulburarea afectivă bipolară - episod maniaco cu simptome psihotice.
- 1.1.11. Tulburarea afectivă bipolară - episod depresiv ușor sau moderat.
- 1.1.12. Tulburarea afectivă bipolară - episod depresiv sever fără simptome somatice/psihotice.
- 1.1.13. Tulburarea afectivă bipolară - episod depresiv sever cu simptome psihotice.
- 1.1.14. Tulburarea afectivă bipolară - episod mixt.
- 1.1.15. Tulburarea afectivă bipolară – în prezent în remisiune.

1.2. Epilepsie – 6 săptămâni (216 ore)

- 1.2.1. Conceptele și teoriile moderne referitoare la etiopatogenia epilepsiei.
- 1.2.2. Importanța EEG, M-ECO, CT, RMN, în diagnosticarea pozitivă și diferențiată a epilepsiei.
- 1.2.3. Caracteristica clinică generală a epilepsiei. Criteriile de diagnostic pentru reacția convulsivă, sindromul convulsiv și epilepsie.
- 1.2.4. Caracteristica clinică a diferitelor variante de aură (viscerală, visceromotorie, sensorială, impulsivă, psihică, etc.) în cadrul epilepsiei.
- 1.2.5. Caracteristica simptomelor tranzitorii în cadrul epilepsiei.
- 1.2.6. Caracteristica tulburărilor psihice permanente în cadrul epilepsiei.
- 1.2.7. Demența epileptică și particularitățile caracterului epileptic.
- 1.2.8. Caracteristica clinică a crizelor „grand mal” și diferențierea acestora de crizele isterice.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 22 / 66

- 1.2.9. Caracteristica clinică a crizelor „petit-mal” și diferențierea acestora de pseudoabsențele temporale.
- 1.2.10. Crizele epileptice cu simptomatologie „cognitivă” (tip dismnestic sau paramnezie („dreamy state”) și ideatorii).
- 1.2.11. Crizele epileptice cu simptomatologie paroxistică afectivă.
- 1.2.12. Caracteristica clinică a crizelor psihosenzoriale.
- 1.2.13. Caracteristica clinică a crizelor propulsive și retropulsive (sindromul West).
- 1.2.14. Caracteristica clinică a crizelor convulsive jaksoniene.
- 1.2.15. Caracteristica clinică a crizelor Kojevnikov.
- 1.2.16. Manifestările clinice ale sindromului Lennox - Gastaut.
- 1.2.17. Remediile anticonvulsivante de elecție în dependență de tipul acesului epileptic.
- 1.2.18. Starea de rău epileptic, manifestările clinice și tratamentul.
- 1.2.19. Manifestările de rang psihotic în cadrul epilepsiei.

1.3. Tulburări mintale și de comportament datorate unei leziuni sau disfuncții cerebrale sau unei boli somatice. - 5 săptămâni (180 ore)

- 1.3.1. Starea halucinatorie organică.
- 1.3.2. Tulburarea organică catatonică.
- 1.3.3. Tulburarea delirantă organică asemănătoare cu schizofrenia (schizofrenia-like).
- 1.3.4. Tulburări organice ale dispoziției (afective).
- 1.3.5. Tulburarea organică anxioasă.
- 1.3.6. Tulburarea disociativă organică.
- 1.3.7. Tulburarea organică labil-emoțională (astenică)
- 1.3.8. Tulburarea cognitivă organică – formă ușoară.

2. METODE DE TRATAMENT ȘI PSIHOFARMACOLOGIE MODERNĂ - 2 săptămâni (72 ore)

- 2.1. Sisteme de neurotransmisie cerebrală implicate în etiopatogenia tulburărilor psihice și de comportament, inclusiv datorate utilizării de substanțe psihoactive. Caracteristici generale.
- 2.2. Ipoteza dopaminergică în etiopatogenia schizofreniei și altor tulburări psihotice acute. Căile de neurotransmisie dopaminergică cerebrală: mezolimbică, mezocorticală, tuberoinfundibulară, nigrostriară. Semnificația pentru patologie și pentru realizarea tratamentului antipsihotic.
- 2.3. Circuitele serotoninergice cerebrale. Semnificația pentru patologie și pentru realizarea tratamentului antidepresiv sau/și anxiolitic.
- 2.4. Sistemul acetilcolinergic cerebral. Importanța pentru dereglarea funcțiilor cognitive și realizarea tratamentului antidemențial.
- 2.5. Sistemul GABA-ergic. Implicarea acestuia în etiopatogenia tulburărilor de spectru anxios, dar și în etiopatogenia demențelor și diverselor tipuri de dependență chimică și non-chimică.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 23 / 66

- 2.6. Sistemul Glutamat-ergic. Semnificația pentru patologie și tratamentul diverselor tulburări mintale și de comportament.
- 2.7. Sistemul opioid endogen de neurotransmisie și neuromodulare cerebrală. Semnificația pentru patologie și realizarea tratamentului diferitor tulburări mintale și de comportament.
- 2.8. Sistemul endocannabinoid cerebral. Semnificația pentru patologie și tratament.
- 2.9. Noțiuni de farmacochinetică și farmacodinamică. Semnificația acestora pentru realizarea tratamentului diferitor tulburări mintale și de comportament.
- 2.10. Principalele clase de remedii psihoactive, timostabilizatoare, vasoactive, neuroprotective, antidemențiale utilizate în psihiatria modernă.
- 2.11. Principii generale de administrare a remediilor psihoactive.
- 2.12. Principalele metode de tratament utilizate în tratamentul pacienților cu diverse tulburări mintale și de comportament.

3. PSIHIATRIE DE URGENȚĂ - 8 săptămâni (288 ore)

- 3.1. Considerații asupra noțiunii de „urgență psihiatrică”. Actele legislative în vigoare.
 - 3.1.1. Noțiunea de pericolozitate în patologia psihiatrică de urgență.
 - 3.1.2. Urgențele psihiatrice și indicații pentru internarea în clinica de psihiatrie.
- 3.2. Clasificarea urgențelor psihiatrice
 - 3.2.1. Urgențele psihotice și nonpsihotice
 - 3.2.2. Urgențele vitale majore și minore
 - 3.2.3. Urgențele imediate și urgențele potențiale
- 3.3. Agitația psihomotorie
 - 3.3.1. Clasificarea stărilor de agitație psihomotorie
 - 3.3.2. Tipurile de agitație psihomotorie
 - 3.3.3. Supravegherea și protecția bolnavilor cu agitație psihomotorie
 - 3.3.4. Tratamentul farmacologic în cadrul agitației psihomotorii
- 3.4. Tulburări comportamentale cu agresivitate în cadrul diferitor nosologii.
- 3.5. Urgențele psihiatrice în cadrul schizofreniei
 - 3.5.1. Stările delirant – halucinatorii
 - 3.5.2. Agitația catatonică
 - 3.5.3. Stupoarea catatonică
- 3.6. Schizofrenia hipertoxică – urgență majoră
- 3.7. Sindromul neuroleptic malign
- 3.8. Urgențe psihiatrice în tulburarea afectivă bipolară (TAB)
 - 3.8.1. Agitația maniacală cu simptome psihotice
 - 3.8.2. Episodul depresiv sever cu simptome psihotice
 - 3.8.3. Episodul psihotic mixt
- 3.9. Depresia psihică și comportamente autoagresive
 - 3.9.1. Raptusul suicidar impulsiv
 - 3.9.2. Suicidul delirant

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 24 / 66

- 3.9.3. Suicidul afectiv – depresiv
 - 3.10. Urgențele psihiatrice în cadrul dependenței de alcool
 - 3.10.1. Sindromul de abstință (sevraj)
 - 3.10.2. Deliriumul tremens – urgență medicală psihiatrică majoră
 - 3.10.3. Halucinoza alcoolică
 - 3.11. Urgențe psihiatrice la bolnavi cu dependență de substanțe psihoactive
 - 3.11.1. Intoxicația acută cu diferite droguri
 - 3.11.2. Noțiunea de pericolozitate la consumatorii de droguri
 - 3.12. Status epilepticus
 - 3.13. Raptus melancolicus
 - 3.14. Urgențele psihiatrice la pacienții de vârstă înaintată. Demențele
 - 3.14.1. Demența și turbulența nocturnă
 - 3.14.2. Demența și fugile amnestice
 - 3.14.3. Demența și stările confuzionale (sindromul psihoorganic acut)
 - 3.14.4. Demența și stările de agresivitate
 - 3.14.5. Demența și suicidul
 - 3.14.6. Demența și stările delirant – halucinatorii
 - 3.15. Urgențele psihiatrice în caz de stres psihic sever (inclusiv doliu)
 - 3.16. Urgențele psihiatrice în caz de traumă acută psihică sau tulburare de stres posttraumatică
 - 3.17. Atacul de panică
 - 3.18. Urgența psihiatrică în caz de anxietate generalizată
 - 3.19. Anorexia nervoasă și tulburările de alimentație
 - 3.20. Urgențe psihiatrice la copii și adolescenți
 - 3.20.1. Urgențe psihiatrice în psihoze
 - 3.20.2. Agitația psihomotorie cu agresivitate la copii
 - 3.20.3. Comportamentul suicidar
 - 3.21. Psihozele reactive (reacții acute de șoc, subșoc, cronice)
 - 3.22. Tratamentul contemporan în urgențele psihiatrice
- 4. PSIHLOGIE CLINICĂ ȘI EXAMEN CLINICO-PSIHOLOGIC – 3 săptămâni (108 ore)**
- 4.1. PRINCIPII DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE ÎN PSIHLOGIA CLINICĂ
 - 4.1.1. Introducere în bioetică. Definiție, delimitarea obiectului de studiu.
 - 4.1.2. Relația medic-pacient. Modele ale relației medic-pacient.
 - 4.1.3. Confidențialitatea, consimțământul informat.
 - 4.1.4. Delimitarea cadrului noțiunii de malpraxis.
 - 4.1.5. Perspectiva deontologică asupra greșelilor medicale.
 - 4.1.6. Valoarea și limitele consimțământului informat în practica medicală. Rolul comunicării în relația medic-pacient.
 - 4.1.7. Acte normative care reglementează relația medic-pacient.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 25 / 66

- 4.1.8. Etica cercetării pe subiectul uman. Comisia de bioetica în cercetare. Conflictul de interese și comportamentul științific în cercetare.
- 4.1.9. Etica transplantului de țesuturi și de organe umane. Donarea de organe de la cadavru. Donarea de organe de la persoana vie.
- 4.1.10. Probleme etice genetice. Testarea genetică ante și postnatală. Etica cercetării pe embrionul uman. Intervențiile genetice.

5. PSIHOTERAPIE - 8 săptămâni (288 ore)

- 5.1. Istoricul psihoterapiei. Curente cele mai importante.
Indicații și contraindicații.
- 5.2. Hipnoza clasică.
- 5.3. Hipnoza ericsoniană.
- 5.4. Programarea neurolingvistică.
- 5.5. Antrenamentele autogene, Șulțe, Djacobson, Ioga.
- 5.6. Terapiile cognitiv-comportamentale, direcțiile principale.
- 5.7. Terapia umanistă Rogers.
- 5.8. Grupuri de training.
- 5.9. Ghestalt terapia.
- 5.10. Analiza tranzacțională.
- 5.11. Terapia cognitive.
- 5.12. Terapia comportamentală.
- 5.13. Psihodrama

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 26 / 66

Anul III de studii:

1. PSIHIATRIE COMUNITARĂ - 16 săptămâni (576 ore)

- 1.1. Introducere în îngrijirile comunitare de sănătate mintală: context internațional și local.
- 1.2. Introducere în îngrijirile de sănătate mintală din Moldova.
- 1.3. Concept despre sănătatea mintală. Povara sănătății mintale la nivel mondial și de țară. Epidemiologia tulburărilor psihice.
- 1.4. Bazele etice ale serviciilor de sănătate mintală și egalizarea șanselor pentru persoanele cu tulburări psihice.
- 1.5. Organizarea serviciilor de Sănătate Mintală în RM. Legislația internațională și națională în domeniul SM și Drepturile Persoanelor cu tulburări mintale. Fenomenul de Stigma în sănătate mintală.
- 1.6. Modelul Matriceal al sănătății mintale. Dimensiunile și serviciile bazate pe dovezi.
- 1.7. Introducere în conceptual despre îngrijiri integrate (servicii medicale cu cele sociale). Servicii de sănătate mintală integrată, dezvoltare, evoluție și fundamente istorice. Principiile recuperării. Îngrijiri axate pe recuperare.
- 1.8. Elaborarea scopurilor pentru tratament și recuperare: cum să le definești împreună cu clientul și cum de scris un plan de tratament și de recuperare cu clientul.
- 1.9. Tipologia și metodologia serviciilor comunitare pentru persoanele cu probleme de sănătate mintală: Descrierea și analiza modelelor internaționale de servicii comunitare pentru sănătate mintală; Metodologia generală de creare a serviciilor comunitare pentru sănătate mintală; Structura administrativă și organizațională a CCSM (Centrului Comunitar de Sănătate Mintală);
- 1.10. Principiile îngrijirilor comunitare de sănătate mintală. Îngrijirile comunitare de sănătate mintală în bolile mintale severe: principiile Tratatului Comunitar Asertiv Flexibil (FACT) pentru bolile mintale severe și adaptarea unor elemente ale acestuia la condițiile Republicii Moldova.
- 1.11. Resursele umane ca component cheie al serviciilor comunitare de sănătate mintală: Pregătirea și moralul personalului.
- 1.12. Echipa multidisciplinară comunitară ca unitate structurală de intervenție în caz de acordare a serviciilor comunitare de sănătate mintală.
- 1.13. Competențe profesionale necesare pentru realizarea serviciului comunitar pentru sănătate mintală.
- 1.14. Roluri și responsabilități în cadrul echipei comunitare multidisciplinare de sănătate mintală și modalități de activitate în practica cotidiană.
- 1.15. Organizarea echipei comunitare de sănătate mintală. Structurarea programului de activitate și a volumului de muncă ca echipă comunitară de sănătate mintală să fie una eficientă. Colucrarea cu alți specialiști care prestează îngrijiri pacientului cu probleme psihice în afara echipei comunitare multidisciplinare de sănătate mintală.
- 1.16. Reabilitarea (recuperarea) psihosocială. Noțiunea de recuperare în intervențiile psihologice. Tipurile de acțiuni utilizate în procesul de recuperare.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 27 / 66

- 1.17. Stabilirea scopurilor de tratament și recuperare: cum să le definim împreună cu clientul și cum să scriem un plan de recuperare și tratament împreună cu clientul.
- 1.18. Introducere în intervențiile psihologice și psihoeducație în serviciile comunitare de sănătate mintală.
- 1.19. Terapii ocupaționale și ergoterapia. Recuperarea prin artă și muzică.
- 1.20. Planul de tratament individualizat: stabilirea și implementarea. Lucrul în cadrul unei echipe multidisciplinare.
- 1.21. Schimbări de atitudine și de mentalitate: strategii de angajament personal în calitate de specialist. Modalități de comunicare cu clientul și îngrijitorii săi. Strategii de comunicare în cadrul echipei. Strategii de implicare a clienților în îngrijirile comunitare.
- 1.22. Introducere în intervierea motivațională și argumente pentru utilizarea acesteia în evaluarea, planificarea tratamentului și managementul de caz. Principiile intervierei motivaționale: crearea condițiilor pentru schimbarea comportamentului. Strategii și abilități de utilizare a intervierei motivaționale cu clienții.
- 1.23. Introducere în managementul de caz pentru Serviciile Comunitare de Sănătate Mintală (SCSM) în Republica Moldova. Instrumente și forme de evaluare pentru Planul de Intervenție Individualizat (PII) în Republica Moldova. Planul de recuperare.
- 1.24. Introducere în conceptul de agresiune. Lucrul cu clienții greu de implicat. Ce este o criză, ce tipuri de crize există și cum se poate dezvolta o criză. Rezolvarea crizei în practică. Tehnici de de-escaladare a unui client agresiv. Planul de acțiuni de prevenire a crizei și fișa de criză.
- 1.25. Importanța tratamentului la domiciliu și a vizitelor la domiciliu în contextul îngrijirilor comunitare de sănătate mintală. Practicarea vizitelor la domiciliu și discutarea impresiilor după aceste vizite.
- 1.26. Abordări de tip *outreach* (inclusiv față de îngrijitori și membri ai comunității). Rolul familiei, rețelei de suport social și al comunității în procesul de recuperare. Cum să organizăm o echipă comunitară de sănătate mintală.
2. **NARCOLOGIE - 16 săptămâni (576 ore)**
 - 2.1. Teorii și concepte moderne vizând etiopatogenia tulburărilor mintale și comportamentale datorate utilizării de substanțe psihoactive.
 - 2.2. Definiția și rezonanța biopsihosocială a tulburărilor mintale și comportamentale datorate utilizării de substanțe psihoactive.
 - 2.3. Alcooldependența.
 - 2.3.1. Definiție, noțiuni psihopatologice generale. Etiologie.
 - 2.3.2. Manifestări clinice, criterii de diagnostic.
 - 2.3.3. Formele de ebrietate în alcoolism (beția alcoolică simplă)
 - 2.3.4. Formele modificate ale beției alcoolice simple.
 - 2.3.5. Ebrietatea patologică.
 - 2.3.6. Sindromul de sevraj alcoolic. Caracteristica diferitor etape ale sindromului de sevraj alcoolic.
 - 2.3.7. Particularitățile alcooldependenței la copii și adolescenți.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 28 / 66

- 2.3.8. Particularitățile alcooldependenței feminine.
- 2.4. Psihozele metalcoolice. Clasificarea contemporană, evoluția, pronosticul.
 - 2.4.1. Variantele clinice ale psihozelor metalcoolice acute și trenante.
 - 2.4.2. Deliriumul tremens (forma clasică). Manifestări clinice principii de tratament.
 - 2.4.3. Deliriumul alcoolic profesional și musitant. Manifestări clinice.
 - 2.4.4. Psihoza amnestică Korsakoff. Tablou clinic, diagnostic diferențial.
 - 2.4.5. Encefalopatiile metalcoolice. Manifestări clinice.
- 2.5. Clasificarea contemporană a narcomaniilor și toxicomaniilor. Epidemiologia acestora în Republica Moldova.
- 2.6. Variantele clinice ale pulsionii patologice pentru substanțele psihoactive. Componentele de bază ale pulsionii patologice pentru diverse substanțe psihoactive.
 - 2.6.1. Modificările de personalitate în cadrul farmacodependențelor, caracteristica clinică a acestora.
- 2.7. Tulburări mintale și comportamentale datorate utilizării opioizilor. Intoxicația acută și cronică cu opioizi. Manifestări clinice.
 - 2.7.1. Tratamentul sevrajului opiomanic.
 - 2.7.2. Supradozarea derivaților morfinei. Manifestări clinice. Tratamentul de urgență.
 - 2.7.3. Sevrajul cauzat de intoxicația cronică cu derivați ai morfinei. Principiile terapiei de substituție cu metadonă.
- 2.8. Tulburări mintale și comportamentale datorate utilizării cannabinoizilor. Manifestările clinice ale intoxicației acute și a consumului cronic de cannabinoizi.
 - 2.8.1. Sevrajul cauzat de intoxicația cronică cu cannabis, inclusiv cu cannabinoizi sintetici.
- 2.9. Tulburări mintale și comportamentale datorate utilizării tutunului (caracteristica clinică a intoxicației acute și sindromului de dependență).
- 2.10. Tulburări mintale și comportamentale datorate utilizării sedativelor și hipnoticelor. Manifestările clinice ale intoxicației acute și a consumului cronic.
- 2.11. Barbituromania. Manifestările clinice ale intoxicației acute și a consumului cronic.
 - 2.11.1. Sevrajul barbituric, manifestări clinice, asistența medicală de urgență.
- 2.12. Benzodiazepinomania. Manifestările clinice ale intoxicației acute și a consumului cronic de benzodiazepine.
 - 2.12.1. Sevrajul cauzat de intoxicația cronică cu benzodiazepine, asistența medicală de urgență.
- 2.13. Efedronomania. Manifestările clinice ale intoxicației acute și a consumului cronic de efedronă.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 29 / 66

- 2.14. Tulburări mintale și comportamentale datorată utilizării cocainei. Manifestările clinice ale intoxicației acute și a consumului cronic de cocaină.
 - 2.14.1. Sevrăjul cauzat de intoxicația cronică cu cocaină, asistența medicală de urgență.
 - 2.15. Tulburări mintale și comportamentale datorate utilizării halucinogenelor. Manifestări clinice, tratament.
 - 2.15.1. Narcomania cauzată de ekstazy. Manifestări clinice, tratament de urgență.
 - 2.16. Tulburări mintale și comportamentale datorate utilizării de stimulante (inclusiv cafeina). Manifestări clinice, tratament.
 - 2.16.1. Sevrăjul cauzat de intoxicația cronică cu psihostimulante, asistența medicală de urgență.
 - 2.16.2. Ciclodolomania. Manifestări clinice, tratament.
 - 2.17. Tulburări mintale și comportamentale datorate utilizării solvenților volatili. Manifestări clinice în stările intoxicaționale, terapia de urgență.
 - 2.17.1. Benzinomania, manifestările clinice, tratamentul.
 - 2.18. Tulburările psihotice cauzate de stupefiante. Diagnosticul diferențial cu stările psihotice din cadrul proceselor endogene.
 - 2.19. Narcomania – problemă biopsihosocială.
 - 2.19.1. Măsurile cu caracter medical în combaterea narcomaniei.
 - 2.20. Medicina generală și problemele narcomaniei.
 - 2.21. Metode moderne de identificare a substanțelor psihoactive în mediile biologice ale organismului.
 - 2.22. Acte legislative în vigoare vizând efectuarea expertizei narcologice.
 - 2.23. Metodele psihoterapeutice de bază în practica narcologică.
 - 2.24. Profilaxia dependenței de substanțe psihoactive la etapa contemporană.
 - 2.25. Reabilitarea și reintegrarea socială a bolnavilor cu alcool- și drogodependență.
- 3. PSIHIATRIE PEDIATRICĂ - 13 săptămâni (468 ore)**
- 3.1. Perioadele dezvoltării psihice normale a copilului.
 - 3.2. Retardarea mentală.
 - 3.3. Tulburări de învățare (dislexii, discalculii, disgrafii).
 - 3.4. Tulburări de comunicare (de limbaj expresiv, receptiv, fonologică, balbismul).
 - 3.5. Tulburare autistă, tulburarea Asperger, sindr. Rett, tulburarea de dezvoltare pervazivă.
 - 3.6. Hiperactivitatea cu Deficit Atențional (HDA).
 - 3.7. Tulburarea de conduită.
 - 3.8. Tulburarea de opoziționism provocator.
 - 3.9. Tulburările de alimentare în perioada de sugar (pica, ruminația, anorexia, bulimia).
 - 3.10. Ticurile (vocal, motor, tranzitor), tulburarea Tourette.
 - 3.11. Encoptezie, enurezie.
 - 3.12. Anxietatea de separare.
 - 3.13. Mutismul selectiv.

Anul IV de studii:

1. METODE DE TRATAMENT ȘI PSIHOFARMACOLOGIE MODERNĂ - 6 săptămâni (216 ore)

- 1.1. Remediile antipsihotice (neuroleptice) “clasice” și “atipice”. Clasificare, mecanisme de acțiune, indicații, contraindicații.
- 1.2. Remediile antipsihotice “clasice” și “atipice” cu eliberare prelungită. Importanța în tratamentul schizofreniei și altor tulburări psihotice.
- 1.3. Complicațiile tratamentului antipsihotic (extrapiramidale, sindromul dismetabolic).
- 1.4. Sindromul neuroleptic malign. Manifestări clinice și paraclinice, principii de tratament.
- 1.5. Remediile antidepresive. Clasificare, mecanisme de acțiune, indicații, contraindicații.
- 1.6. Principiile administrării remediilor antidepresive în diferite tulburări mintale și de comportament (nevrotice și corelate cu stresul, somatoforme, schizoafective, tulburarea depresivă majoră, sindromul depresiv în cadrul schizofreniei, epilepsiei, etc.).
- 1.7. Remediile cu efect timostabilizator. Clasificare, mecanisme de acțiune, indicații, contraindicații.
- 1.8. Principiile administrării timostabilizantelor în TAB (tulburarea afectivă bipolară).
- 1.9. Remediile anxiolitice. Clasificare, mecanisme de acțiune, indicații, contraindicații.
- 1.10. Principiile administrării remediilor tranchilizante în diferite tulburări mintale și de comportament (nevrotice și corelate cu stresul, somatoforme, tulburarea de anxietate generalizată și atacul de panică, tulburarea de stres posttraumatic, schizofrenie, epilepsie, etc.).
- 1.11. Complicațiile tratamentului inadecvat cu anxiolitice benzodiazepinice. Sevrăjul indus de benzodiazepine. Principii de tratament.
- 1.12. Remediile hipnotice. Clasificare, mecanisme de acțiune, indicații, contraindicații.
- 1.13. Remediile anticolinesterazice de tip central și periferic. Mecanisme de acțiune, indicații, contraindicații. Principiile monitorizării terapiei.
- 1.14. Modulatori ai echilibrului GABA-Glutamat. Mecanism de acțiune, indicații, contraindicații. Principiile monitorizării terapiei.
- 1.15. Remediile anticonvulsivante. Clasificare, mecanisme de acțiune, indicații, contraindicații.
- 1.16. Terapia electroconvulsivă. Mecanism de acțiune, indicații, contraindicații.
- 1.17. Clase de remedii utilizate în tratamentul dependenței de alcool.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 31 / 66

2. PSIHIATRIE LIMITROFĂ - 12 săptămâni (432 ore)

- 2.1. Noțiuni generale privind personalitatea și deviațiile de dezvoltare a acesteia.
Personalități accentuate.
- 2.2. Tulburări de personalitate. Clasificarea etiopatogenetică și în funcție de manifestările clinice, în conformitate cu CIM-11 și DSM-V.
- 2.3. Criterii generale de diagnostic privind tulburarea de personalitate.
- 2.4. Criterii de diagnostic ale tulburării de personalitate de tip paranoid.
- 2.5. Criterii de diagnostic ale tulburării de personalitate de tip schizoid.
- 2.6. Criterii de diagnostic ale tulburării de personalitate de tip disocial.
- 2.7. Criterii de diagnostic ale tulburării de personalitate de tip impulsiv.
- 2.8. Criterii de diagnostic ale tulburării de personalitate de tip borderline.
- 2.9. Criterii de diagnostic ale tulburării de personalitate de tip histrionic.
- 2.10. Criterii de diagnostic ale tulburării de personalitate de tip anankast.
- 2.11. Criterii de diagnostic ale tulburării de personalitate de tip anxios-evitant.
- 2.12. Criterii de diagnostic ale tulburării de personalitate de tip dependent.
- 2.13. Noțiuni vizând tulburarea de personalitate cu structură mixtă.
- 2.14. Dinamica de vârstă a tulburărilor de personalitate.
- 2.15. Noțiuni despre mișcările evolutive în cadrul tulburărilor de personalitate structural oformate.
- 2.16. Evoluția clinică a reacțiilor caracterologice la personalitățile patologice.
- 2.17. Noțiuni de “compensare” și „decompensare” în tulburările de personalitate
- 2.18. Evoluția patologică a personalității ca tip de formare a patologiei caracterului.
- 2.19. Tulburarea de personalitate cu structură severă.
- 2.20. Evaluarea psihiatrico-legală a tulburărilor de personalitate.
- 2.21. Aplicarea articolului 22 și 23 ale Codului Penal în cazul pacienților cu tulburări de personalitate.
- 2.22. Tulburările anxios-fobice.
- 2.23. Adaptarea cu și fără tulburare de panică.
- 2.24. Fobiile sociale.
- 2.25. Fobiile specifice.
- 2.26. Tulburarea de panică (anxietatea paroxistică, episodică).
- 2.27. Anxietatea generalizată (angoasa).
- 2.28. Tulburarea anxios-depresivă.
- 2.29. Tulburarea obsesiv-compulsivă.
- 2.30. Tulburarea obsesiv-compulsivă. Ideea obsesivă. Actele compulsive (ritualurile) obsesionale. Gânduri și acte obsesionale mixte.
- 2.31. Reacția acută la stres sever. Noțiunea de stare confuzională reactivă.
- 2.32. Tulburarea de stress-posttraumatic.
- 2.33. Tulburările de adaptare cu: reacție depresivă de scurtă durată; reacție mixtă anxioasă și depresivă; cu reacție depresivă, anxioasă și depresivă prelungită ; reacție cu tulburare de conduită și a emoțiilor.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 32 / 66

- 2.34. Tulburările disociative. Amnezia disociativă. Fuga disociativă. Stupoarea disociativă. Tulburarea de transă și posesiune. Tulburări disociative ale mișcării și senzației (motorii, convulsii, anestezie și pierdere senzorială disociativă).
- 2.35. Tulburări disociative de (conversie) mixte (Sindromul Ganzer, Puerilismul, Pseudodemența).
- 2.36. Tulburări somatoforme. Hipocondria. Tulburarea de somatizare. Disfuncția vegetativă somatoformă (sistemul cardio-vascular, tractul gastro-intestinal, sistemul respirător, sistemul uro-genital, alte organe). Tulburarea somatoformă de tipul durerii persistente. Tulburări somatoforme. Hipocondria. Tulburarea de somatizare. Disfuncția vegetativă somatoformă (sistemul cardio-vascular, tractul gastro-intestinal, sistemul respirător, sistemul uro-genital, alte organe). Tulburarea somatoformă de tipul durerii persistente.
- 2.37. Anorexia și Bulimia nervoasă.
- 2.38. Alimentația excesivă. Asociată cu alte tulburări psihologice.
- 2.39. Alimentația excesivă. Asociată cu alte tulburări psihologice.
- 2.40. Insomnia și hipersomnia non-organică.
- 2.41. Tulburarea anorganică a ciclului somn-veghe.
- 2.42. Somnambulismul. Pavorul nocturn. Coșmarurile.
- 3. PSIHIATRIE GERIATRICĂ- 8 săptămâni (288 ore)**
- 3.1. Psihologia persoanelor de vârsta a treia.
- 3.2. Semiologia percepției, memoriei și a gândirii. Particularități la persoanele de vârsta a treia.
- 3.3. Semiologia emoțiilor, voinței, conștiinței și tulburărilor psihomotorii. Particularități la persoanele de vârsta a treia.
- 3.4. Tulburări somatoforme. Etiopatogenia, tabloul clinic și evoluția acestora. Particularități la persoanele de vârsta a treia.
- 3.5. Tulburări ale personalității și comportamentului adultului. Particularitățile modificării personalității la pacienții de vârsta a treia.
- 3.6. Tulburări neurotice și corelate cu stresul. Particularități la persoanele de vârsta a treia.
- 3.7. Reacțiile acute la stres sever și tulburările de adaptare (psihozele reactive). Particularități la persoanele de vârsta a treia.
- 3.8. Psihozele endogene. Particularități la persoanele de vârsta a treia.
- 3.9. Diagnosticul diferențial al tulburărilor psihotice. Particularități la persoanele de vârsta a treia.
- 3.10. Tulburări mintale și de comportament datorate leziunii, disfuncției cerebrale sau bolii somatice. Particularități la persoanele de vârsta a treia.
- 3.11. Tulburările psihice în tumorile cerebrale. Particularități la persoanele de vârsta a treia.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 33 / 66

- 3.12. Tulburările psihice în perioada de involuție. Depresia de involuție. Deliriumul senil. Declinul cognitiv minor și major.
- 3.13. Tulburări psihice în perioada de involuție. Procese degenerative cerebrale corticale și subcorticale asociate cu declin cognitiv. Maladia Alzheimer și Pick.
- 3.14. Criterii de diagnostic pozitiv și diferențial pentru tulburările psihice în hipertensiunea arterială. Declinul cognitiv minor și major datorat tulburărilor vasculare (post-AVC, Bingswanger, multiinfarct).
- 3.15. Declinul cognitiv minor și major în alte boli (boala Creutzfield-Jacob, maladia Huntington, boala Parkinson, în HIV-SIDA ș.a.).
- 3.16. Tulburări mintale și comportamentale datorate abuzului de alcool. Psihozele metalcoolice. Noțiuni de remisiune și recidivă. Tratamentul alcooldependenței în remisiune. Particularități la persoanele de vârstă a treia.
- 3.17. Tulburări mintale și de comportament în procesele infecțioase cerebrale. Luesul cerebral și paralizia generală progresivă.
- 3.18. Principii de tratament și stări de urgență în psihiatrie și narcologie. Particularități la persoanele de vârstă a treia.
- 3.19. Principii de tratament psihoterapeutic în psihiatrie și narcologie. Particularități la persoanele de vârstă a treia.
- 3.20. Principii de tratament psihofarmacologic în psihiatrie și narcologie. Particularități la persoanele de vârstă a treia.

4. EXPERTIZA PSIHIATRICĂ - 8 săptămâni (288 ore)

- 4.1. Organizarea și efectuarea expertizelor psihiatrico-legale militare și a capacității muncii. Tipuri de expertiză psihiatrică judiciară. Acte normative.
- 4.2. Evaluarea psihiatrico-legală a pacienților cu schizofrenie.
- 4.3. Evaluarea psihiatrico-legală a pacienților cu declin cognitiv (defect schizofren, demență, retard mintal).
- 4.4. Evaluarea psihiatrico-legală a pacienților cu dependență de alcool și psihoze metalcoolice.
- 4.5. Expertiza psihiatrico-legală a pacienților cu tulburări mintale (organice) datorate disfuncției cerebrale sau bolii somatice.
- 4.6. Evaluarea psihiatrico-legală a pacienților cu stări psihice excepționale (affect fiziologic sau pathologic).
- 4.7. Evaluarea psihiatrico-legală a pacienților cu stări de conștiință confuză (delirium, oneiroid, stări crepusculare, amențiale).
- 4.8. Evaluarea psihiatrico-legală a psihozelor în cadrul epilepsiei.
- 4.9. Expertiza psihiatrico-legală a pacienților cu narcomanii și toxicomanii.
- 4.10. Expertiza psihiatrico-legală a pacienților cu psihoze vasculare și senile.
- 4.11. Expertiza pacienților cu tulburări de personalitate datorate afecțiunilor organice și abuzului de substanțe psihoactive.
- 4.12. Tulburarea delirantă indusă, ca obiect de expertiză psihiatrico-legală.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 34 / 66

- 4.13. Expertiza psihiatrico-legală a pacienților cu tulburare afectivă bipolară.
- 4.14. Particularitățile expertizei psihiatrico-legale post-mortem.
- 4.15. Expertiza pacienților cu tulburări ale habitusului (deprinderilor/obiceiurilor) și impulsivității.
- 4.16. Expertiza psihiatrico-legală a pacienților cu tulburări legate de identitatea, preferința și orientarea sexuală.
- 4.17. Retardul mintal ca obiect al expertizei psihiatrico-legale.
- 4.18. Particularitățile expertizei ce ține de evaluarea vitalității și capacității de muncă. Acte normative în vigoare.
- 4.19. Expertiza psihiatrico-militară (obiective, repere de conduită în luarea deciziei).

5. PSIHIATRIE PEDIATRICĂ- 3 săptămâni (108 ore)

- 5.1. Tulburarea reactivă de atașament.
- 5.2. Tulburarea de mișcare stereotipă.
- 5.3. Rolul familiei în patologia infantilă.
- 5.4. Principii de tratament la copii

6. PSIHOTERAPIE - 8 săptămâni (288 ore)

- 6.1. Terapia existențială, logoterapia.
- 6.2. Psihanaliza în nevroze.
- 6.3. Psihanaliza stărilor bordeline.
- 6.4. Psihanaliza în psihoze.
- 6.5. Psihanaliza traumatismelor psihice.
- 6.6. Psihanaliza tulburărilor alimentare.
- 6.7. Psihanaliza adicțiilor.
- 6.8. Psihanaliza la copii.
- 6.9. Psihanaliza la adolescenți.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 35 / 66

PSIHIA TRIA:

REPARTIȚIA ORELOR TEORETICE CONFORM TEMATICII ȘI ANILOR DE STUDII

**PLANUL TEMATIC DE STUDII LA anul I pentru MEDICII REZIDENȚI
PSIHIA TRI**

TOTAL	- 1620 ore
Prelegeri	- 540 / 120 ore (module conexe) și 420 ore Psihistic /
Seminare	- 540 / 120 ore (module conexe) și 420 ore Psihistic /
Lecții practice	- 540 / 120 ore (module conexe) și 420 ore Psihistic /
Examen de promovare	- 7 ore

Nr.	Tema	Prelegeri	Seminare	Lecții practice
1.	Neurologie	24	24	24
2.	Anestezie și Reanimare	24	24	24
3.	Medicina internă	24	24	24
4.	Endocrinologie	24	24	24
5.	Farmacologie clinică	12	12	12
6.	Sănătate publică și management sanitar	12	12	12
7.	Legislația Republicii Moldova în domeniul sănătății mintale și asistenței psihiatrice.	24	24	24
8.	Examenul psihiatric și fișa medicala psihiatrică.	24	24	24
9.	Metode paraclinice de investigație în clinica de psihiatrie.	24	24	24
10.	Neuromediație cerebrală.	24	24	24
11.	Neuroanatomie funcțională.	24	24	24
12.	Semiologia percepției.	36	36	36
13.	Semiologia gândirii.	36	36	36
14.	Semiologia memoriei.	24	24	24
15.	Semiologia emoțiilor.	36	36	36
16.	Semiologia conștiinței.	36	36	36
17.	Semiologia conduitei motorii și voliționale.	36	36	36
18.	Sindroame psihopatologice și taxonomiile nozografice.	36	36	36
19.	Psihologie clinică și examen clinico-psihologic.	60	60	60
	Total ore anul I	540 (120 / 420)	540 (120 / 420)	540 (120 / 420)

Total ore didactice la anul I de studii – 1620 ore, dintre care 360 dedicate modulelor conexe.
Total ore, inclusiv activitate clinică și gărzi – 1980 ore.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 36 / 66

**PLANUL TEMATIC DE STUDII LA anul II pentru MEDICII REZIDENȚI
PSIHIATRI**

TOTAL	- 1620 ore
Prelegeri	- 530 ore
Seminare	- 545 ore
Lecții practice	- 545 ore
Examen de promovare	- 7 ore

Nr.	Tema	Prelegeri	Seminare	Lecții practice
1.	Schizofrenia.	108	108	108
2.	Tulburarea afectivă bipolară.	48	48	48
3.	Epilepsia.	72	72	72
4.	Tulburări mintale și de comportament datorate unei leziuni sau disfuncții cerebrale sau unei boli somatice.	60	60	60
5.	Introducere în bioetică. Definiție, delimitarea obiectului de studiu.	2	4	4
6.	Relația medic-pacient. Modele ale relației medic-pacient	2	4	4
7.	Confidențialitatea, consimțământul informat.	4	4	4
8.	Delimitarea cadrului noțiunii de malpraxis.	2	4	4
9.	Perspectiva deontologică asupra greșelilor medicale	2	4	4
10.	Valoarea și limitele consimțământului informat în practica medicală. Rolul comunicării în relația medic-pacient.	2	4	4
11.	Acte normative care reglementează relația medic-pacient.	3	5	5
12.	Etica cercetării pe subiectul uman. Comisia de bioetica în cercetare. Conflictul de interese și comportamentul științific în cercetare.	4	4	4
13.	Etica transplantului de țesuturi și de organe umane. Donarea de organe de la cadavru. Donarea de organe de la persoana vie.	2	4	4
14.	Probleme etice genetice. Testarea genetică ante și postnatală. Etica	3	4	4

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 37 / 66

	cercetării pe embrionul uman. Intervențiile genetice.			
15.	Metode de tratament și psihofarmacologie modernă.	24	24	24
16.	Psihiatrie de urgență	96	96	96
17.	Istoricul psihoterapiei. Curentecele mai importante. Indicații și contraindicații	8	8	8
18.	Hipnoza clasică	6	6	6
19.	Hipnoza ericsoniană	6	6	6
20.	Programarea neurolingvistică	6	6	6
21.	Antrenamentele autogene, Șulțe, Djacobson, Ioga	8	8	8
22.	Terapia umanistă Rogers	8	8	8
23.	Grupuri de training	8	8	8
24.	Ghestalt terapia	8	8	8
25.	Analiza tranzacțională	8	8	8
26.	Terapia cognitivă	8	8	8
27.	Terapia comportamentală	8	8	8
28.	Psihodrama	8	8	8
29.	Terapia existențială, logoterapia	6	6	6
	Total ore anul II	530	545	545

Total ore didactice la anul II de studii – 1620 ore.

Total ore, inclusiv activitate clinică și gărzi – 1774 ore.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 38 / 66

**PLANUL TEMATIC DE STUDII LA anul III pentru MEDICII REZIDENȚI
PSIHIATRI**

TOTAL	- 1620 ore
Prelegeri	- 524 ore
Seminare	- 546 ore
Lecții practice	- 550 ore
Examen de promovare	- 7 ore

Nr.	Tema	Prelegeri	Seminare	Lecții practice
1.	Perioadele dezvoltării psihice normale a copilului	12	12	12
2.	Retardarea mentală	12	12	12
3.	Tulburări de învățare (dislexii, discalculii, disgrafii)	12	12	12
4.	Tulburări de comunicare (de limbaj expresiv, receptiv, fonologică, balbismul,)	12	12	12
5.	Tulburare autistă, tulburarea Asperger, sindr. Rett, tulburarea de dezvoltare pervazivă	12	12	12
6.	Hiperactivitatea cu Deficit Atențional (HDA)	12	12	12
7.	Tulburarea de conduită	12	12	12
8.	Tulburarea opoziționism provocator	12	12	12
9.	Tulburările de alimentare în perioada de sugar (pica, rumația, anorexia, bulimia)	12	12	12
10.	Ticurile (vocal, motor, tranzitor), tulburarea Tourette	12	12	12
11.	Encoptezie, enurezie	12	12	12
12.	Anxietatea de separare	12	12	12
13.	Mutism selectiv	12	12	12
14.	Concept despre sănătatea mintală. Povara sănătății mintale la nivel mondial si de țară. Epidemiologia tulburărilor psihice.	16	18	18
15.	Bazele etice ale serviciilor de sănătate mintală și egalizarea șanselor pentru persoanele cu tulburări psihice.	16	18	18
16.	Organizarea serviciilor de Sanatate Mintala in RM. Legislatia internatională si natională în domeniul Sănătății Mintale.	16	18	18
17.	Drepturile Persoanelor cu tulburări mintale. Fenomenul de Stigma în sănătate mintală.	16	18	18
18.	Servicii de sănătate mintală integrată, dezvoltare, evoluție și fundamente istorice. Principiile recuperării.	16	18	18
19.	Elaborarea scopurilor pentru tratament și recuperare.	16	18	18

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 39 / 66

20.	Metodologia generală de creare a serviciilor comunitare pentru sănătate mintală; Structura administrativă și organizațională a CCSM (Centrului Comunitar de Sănătate Mintală)	16	18	18
21.	Principiile Tratatului Comunitar Asertiv Flexibil (FACT) pentru bolile mintale severe.	16	18	20
22.	Echipa multidisciplinară comunitară ca unitate structurală de intervenție în caz de acordare a serviciilor comunitare de sănătate mintală.	16	18	20
23.	Principiile intervieării motivaționale: crearea condițiilor pentru schimbarea comportamentului.	16	18	18
24.	Managementul de caz pentru Serviciile Comunitare de Sănătate Mintală (SCSM) în Republica Moldova.	16	18	18
25.	Tulburări mintale și de comportament datorate utilizării alcoolului.	16	16	16
26.	Psihozele metalcoolice.	16	16	16
27.	Tulburări mintale și de comportament datorate utilizării opioizilor.	16	16	16
28.	Tratamentul de substituție cu metadonă	16	16	16
29.	Tulburări mintale și de comportament datorate utilizării cannabinoizilor.	16	16	16
30.	Psihozele induse de consumul de cannabinoizi, inclusiv sintetici.	16	16	16
31.	Tulburări mintale și de comportament datorate utilizării tutunului.	16	16	16
32.	Tulburări mintale și de comportament datorate utilizării sedativelor și hipnoticelor.	16	16	16
33.	Tulburări mintale și de comportament datorate utilizării cocainei.	16	16	16
34.	Tulburări mintale și de comportament datorate utilizării stimulamentelor, inclusiv ekstazy.	16	16	16
35.	Tulburări mintale și de comportament datorate utilizării halucinogenelor.	16	16	16
36.	Tulburări mintale și de comportament datorate utilizării substanțelor colinolitice, inclusiv trihexyphenydidului.	16	16	16
Total ore anul III		524	546	550

Total ore didactice la anul III de studii – 1620 ore.

Total ore, inclusiv activitate clinică și gărzi – 1760 ore.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 40 / 66

**PLANUL TEMATIC DE STUDII LA anul IV pentru MEDICII REZIDENȚI
PSIHIATRI**

TOTAL	- 1620 ore
Prelegeri	- 540 ore
Seminare	- 540 ore
Lecții practice	- 540 ore
Examen de Stat de Licență	- 21 ore

Nr.	Tema	Prelegeri	Seminare	Lecții practice
1.	Remediile antipsihotice (neuroleptice) "clasice" și "atipice". Clasificare, mecanisme de acțiune, indicații, contraindicații.	18	18	18
2.	Remediile antidepresive. Clasificare, mecanisme de acțiune, indicații, contraindicații.	18	18	18
3.	Remediile cu efect timostabilizator și anticonvulsivant. Clasificare, mecanisme de acțiune, indicații, contraindicații.	18	18	18
4.	Remediile anticolinesterazice de tip central și Modulatori ai echilibrului GABA-Glutamat. Mecanism de acțiune, indicații, contraindicații.	18	18	18
5.	Tulburări de personalitate.	24	24	24
6.	Tulburări nevrotice și corelate cu stresul (anxioase și anxios-fobice, Tulburarea obsesiv-compulsivă).	24	24	24
7.	Tulburări nonorganice ale somnului. Disfuncții sexuale psihogene.	24	24	24
8.	Anorexia și bulimia nervoasă.	24	24	24
9.	Tulburări somatoforme. Tulburări psihice în patologiile somatice.	24	24	24
10.	Reacțiile acute la stres sever și tulburările de adaptare.	24	24	24
11.	Tulburarea reactivă de atașament.	9	9	9
12.	Tulburarea de mișcare stereotipă.	9	9	9
13.	Rolul familiei în patologia infantilă.	9	9	9
14.	Principii de tratament la copii.	9	9	9
15.	Psihologia persoanelor de vârstă a treia. Semiologia percepției, memoriei, gândirii, conștiinței, afectivității și proceselor voliționale. Particularități la persoanele de vârstă a treia.	16	16	16
16.	Tulburările psihice în perioada de involuție. Depresia de involuție. Deliriumul senil.	16	16	16
17.	Procese degenerative cerebrale. Declinul cognitiv minor și major în maladia Maladia Alzheimer, Pick, Huntington, boala Parkinson, Creutzfield-Jacob, în HIV-SIDA	16	16	16

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 41 / 66

18.	Declinul cognitiv minor și major datorat tulburărilor vasculare (post-AVC, Bingswanger, multiinfarct).	16	16	16
19.	Tulburări mintale și de comportament în procesele infecțioase cerebrale. Luesul cerebral și paralizia generală progresivă.	16	16	16
20.	Principii de tratament psihofarmacologic în psihiatrie și narcologie. Particularități la persoanele de vârstă a treia.	16	16	16
21.	Expertiza psihiatrică judiciară a pacienților cu procese endogene.	24	24	24
22.	Expertiza psihiatrică judiciară a pacienților cu tulburări cognitive (demență, retard mintal).	24	24	24
23.	Expertiza psihiatrică judiciară a pacienților cu tulburări de personalitate, inclusiv cu tulburări exogen-organice (alcool-, drogdependenți).	24	24	24
24.	Expertiza medico-militară psihiatrică, a muncii și vitalității pacienților cu diverse patologii psihiatrice.	24	24	24
25.	Terapia existențială, logoterapia.	12	12	12
26.	Psihanaiza în nevroze.	12	12	12
27.	Psihanaliza stărilor bordeline.	12	12	12
28.	Psihanaliza în psihoze.	12	12	12
29.	Psihanaliza traumatismelor psihice.	12	12	12
30.	Psihanaliza tulburărilor alimentare.	12	12	12
31.	Psihanaliza adicțiilor.	12	12	12
32.	Psihanaliza la copii și adolescenți.	12	12	12
	Total ore anul IV	540	540	540
	Nr. TOTAL de ore pe 4 ani de studii	2160	2160	2160

Total ore didactice la anul IV de studii – 1620 ore.

Total ore, inclusiv activitate clinică și gărzi – 1760 ore.

IV. Descrierea desfășurată propriu zisă a Programului de instruire postuniversitară prin rezidențiat la disciplina Psihiatrie:

Modulul de Psihiatrie

Examinarea pacientului. Particularitățile examinării pacienților cu diverse tulburări mintale și de comportament, inclusiv datorate utilizării de substanțe psihoactive. Anamneza. Antecedente heredocolaterale. Simptome clinice cardinale ale tulburărilor mintale și de comportament. Istoricul familial în forme specifice de tulburări mintale și de comportament. Evaluarea deficitului funcțional și incapacității pacienților cu diverse tulburări mintale și de comportament. Examenul statutului psihic al pacientului cu tulburări mintale și de comportament.

Psihologie clinică și examen clinico-psihologic Investigațiile clinico-psihologice menite să confirme/excludă prezența diferitor tulburări psihopatologice (de percepție, ale atenției, capacității de concentrare, de gândire, capacității de judecată, ale dispoziției afective, de memorie ș.a.), de evaluare a profilului personalității, funcționării psihice globale, etc.

Metode paraclinice de investigație în clinica de psihiatrie. Metode și tehnici fiziologice. Stimularea electrică. Înregistrarea potențialelor cerebrale: electroencefalografia, electrocorticografia, potențialele evocate, stereoelectroencefalografia, electroencefalografia cuantificată. Examinarea neuroradiologică: radiografie, angiografie, tomografie computerizată (TC). Imagistica funcțională prin rezonanță magnetică. Tomografia prin emisie de fotoni și pozitroni, Angio-CT, -RMN. Metode paraclinice (morfologice, biochimice, imunologice, bacteriologice, etc.) de laborator utilizate în psihiatrie și narcologie pentru confirmarea diagnosticului. Metoda genealogică de investigare în psihiatrie.

Neuromediație cerebrală. Mediația dopaminergică. serotoninergică. Cholinergică, GABA – ergică, peptidergică. Releasing factorii: Thyrotropin-Releasing Hormone (TRH), Corticotropin-Releasing Factor. Peptidele opioide. Neuropeptidele. Somatostatina (SS). Galanina. Neurotensina (NTS). Acidul arahidonic (AAH). Oxidul nitric. actorii de creștere și diferențiere neuronală. Proto-oncogenele. Purinoceptorii. Neuromediatorii cerebrali cu efect stimulator și inhibitor.

Neuroanatomie funcțională. Structura scoarței cerebrale din punct de vedere filogenetic. Categoriile de neuroni ai cortexului cerebral. Straturile neocortexului, celulele și terminațiile nervoase pe care le conțin și funcțiile specifice ale acestora. Elementele Scoarței cerebrale. Cortex somato-senzorial (zona posterioară). Cortex motor / efector (zona anterioară). Lobii cerebrali și funcționarea acestora. Funcțiile emisferelor cerebrale. Independența emisferică. Asimetria interemisferică. Anatomia formațiunii hipocampice. Amigdala. Manifestări clinice principale în afectarea regiunii hipotalamice. Sistemul limbic. Complexul hipocampo-amigdalian. Ganglionii bazali. Simptomele clinice caracteristice pentru afectarea diferitor regiuni cerebrale.

Psihopatologie generală. Principalele simptome psihopatologice și patopsihologice întâlnite în tabloul clinic al diferitor tulburări mintale și de comportament. Semiologia senzației și percepției, atenției, gândirii, conștiinței, afectivității, memoriei, conduitei motorii și

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 43 / 66

voliționale, etc. Sindroame psihopatologice și taxonomiile nozografice. Apartenența nosologică a diverselor sindroame psihopatologice.

Schizofrenie. Concepte și teorii moderne privind etiopatogenia schizofreniei. Trăsături clinice generale; simptomele „pozitive” și „negative” în cadrul schizofreniei; manifestări clinice în perioada inițială a schizofreniei în funcție de forma clinică a acesteia; variante clinice de debut ale schizofreniei; schizofrenia paranoidă, hebefrenică, simplex, catatonică, heboidă, propfschizofrenia, nediferențiată - criterii de diagnostic pozitiv și diferențial, evoluție, principii de tratament, pronostic. Manifestările clinice și diagnosticul diferențiat al schizofreniei recurente (periodice). Schizofrenia hipertoxică. Tabloul clinic, evoluția, tratamentul și prognosticul. Variantele clinice de „defect” în cadrul schizofreniei. Tulburarea schizotipală și schizoafectivă, diagnosticul pozitiv și diferențial, evoluție, principii de tratament, pronostic. Tulburări delirante persistente. Tulburări psihotice acute și tranzitorii. Particularitățile discuției medicului psihiatru cu rudele bolnavilor de schizofrenie. Principalele recomandări practice, ce pot fi date acestora în sensul reinsertiei și reintegrării sociale a pacientului cu schizofrenie.

Tulburarea Afectivă Bipolară. Concepte și teorii moderne vizând etiopatogenia tulburării afective bipolare. Tulburarea afectivă bipolară, manifestări clinice, tipuri de evoluție (tipul I și tipul II). Tulburări afective expansive. Episodul afectiv expansiv (maniacal). Hipomania. Mania cu și fără simptome psihotice. Tulburarea afectivă bipolară - episod depresiv cu și fără simptome psihotice, cu și fără simptome somatice. Tulburarea afectivă bipolară - episod mixt. Tulburarea afectivă bipolară, diagnosticul pozitiv și diferențial, evoluție, principii de tratament, pronostic.

Epilepsie. Concepte și teorii moderne cu referință la etiopatogenia epilepsiei. Importanța EEG, M-ECO, CT, RMN, în diagnosticarea pozitivă și diferențială a epilepsiei. Caracteristica clinică generală a epilepsiei. Criterii de diagnostic pentru reacția convulsivă, sindromul convulsiv și epilepsie. Caracteristica clinică a diferitor variante de aură (viscerală, visceromotorie, sensorială, impulsivă, psihică, etc.) în cadrul epilepsiei. Simptome tranzitorii și permanente în epilepsie. Demența epileptică și particularitățile caracterului epileptic. Caracteristica clinică a crizelor „grand mal” și diferențierea acestora de crizele isterice. Caracteristica clinică a crizelor „petit-mal” și diferențierea acestora de pseudoabsențele temporale. Crizele epileptice cu simptomatologie „cognitivă” (tip dismnestic sau paramnezie („dreamy state”) și ideatorii). Sindromul West. Crizele convulsive jaksoniene. Crizele Kojevnikov. Sindromului Lennox - Gastaut. Remediile anticonvulsivante de elecție în dependență de tipul acesului epileptic. Starea de rău epileptic, manifestările clinice și tratamentul. Manifestările de rang psihotic în cadrul epilepsiei.

Tulburări mintale și de comportament datorate unei leziuni sau disfuncții cerebrale sau unei boli somatice. Tulburarea organică catatonică. Tulburarea delirantă organică asemănătoare cu schizofrenia (schizofrenia-like). Tulburări organice ale dispoziției (afective). Tulburarea organică anxioasă. Tulburarea disociativă organică. Tulburarea organică labil-emoțională (astenică). Tulburarea cognitivă organică – formă ușoară. Principii de tratament în tulburările mintale datorate leziunii sau disfuncției cerebrale sau bolii somatice.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 44 / 66

Metode de tratament și psihofarmacologie modernă. Ipoteza dopaminergică în etiopatogenia schizofreniei și altor tulburări psihotice acute. Căile de neurotransmisie dopaminergică cerebrală: mezolimbică, mezocorticală, tuberoinfundibulară, nigrostriară. Semnificația pentru patologie și pentru realizarea tratamentului antipsihotic. Circuitele serotoninergice cerebrale. Semnificația pentru patologie și pentru realizarea tratamentului antidepressiv sau/și anxiolitic. Sistemul acetilcolinergic cerebral. Importanța pentru dereglarea funcțiilor cognitive și realizarea tratamentului antidemential. Sistemul GABA-ergic. Implicarea acestuia în etiopatogenia tulburărilor de spectru anxios, dar și în etiopatogenia demențelor și diverselor tipuri de dependență chimică și non-chimică. Sistemul Glutamat-ergic. Semnificația pentru patologie și tratamentul diverselor tulburări mintale și de comportament. Sistemul opioid endogen de neurotransmisie și neuromodulare cerebrală. Semnificația pentru patologie și realizarea tratamentului diferitor tulburări mintale și de comportament. Sistemul endocannabinoid cerebral. Semnificația pentru patologie și tratament. Noțiuni de farmacochinetică și farmacodinamică. Semnificația acestora pentru realizarea tratamentului diferitor tulburări mintale și de comportament. Principalele clase de remedii psihoactive, timostabilizatoare, vasoactive, neuroprotective, antidementiale utilizate în psihiatria modernă. Principii generale de administrare a remediilor psihoactive.

Psihiatrie de urgență. Considerații asupra noțiunii de „urgență psihiatrică”. Actele legislative în vigoare. Clasificarea urgențelor psihiatrice. Agitația psihomotorie. Tulburări comportamentale cu agresivitate în cadrul diferitor nosologii. Urgențele psihiatrice în cadrul schizofreniei. Schizofrenia hipertoxică. Sindromul neuroleptic malign. Urgențe psihiatrice în tulburarea afectivă bipolară. Raptusul suicidar impulsiv Suicidul delirant, Suicidul afectiv – depresiv Urgențele psihiatrice în cadrul dependenței de diverse substanțe psihoactive, inclusive alcool. Demența și stările delirant – halucinatorii. Urgențele psihiatrice în caz de stres psihic sever (inclusiv doliu).

Psihiatrie pediatrică. Perioadele dezvoltării psihice normale a copilului. Retardul mintal. Tulburări de învățare (dislexii, discalculii, disgrafii). Tulburări de comunicare (de limbaj expresiv, receptiv, fonologică, balbismul). Tulburarea de Hiperactivitate și Deficit Atențional. Tulburare autistă, tulburarea Asperger, sindromul Rett, tulburarea de dezvoltare pervazivă. Tulburarea de conduită. Tulburarea opoziționism provocator. Tulburările de alimentare în perioada de sugar (pica, rumația, anorexia, bulimia). Ticurile (vocal, motor, tranzitor), tulburarea Tourette. Encoptezie, enurezie. Anxietatea de separare. Mutismul selectiv. Tulburarea reactivă de atașament. Tulburarea de mișcare stereotipă. Rolul familiei în patologia inantilă. Principii de tratament în cazul tulburărilor mintale și de comportament la copii.

Psihoterapie. Istoricul psihoterapiei. Curente cele mai importante. Indicații și contraindicații. Hipnoza clasică. Hipnoza ericsoniană. Programarea neurolingvistică. Antrenamentele autogene, Șulțe, Djacobson, Ioga. Terapiile cognitiv-comportamentale, direcțiile principale. Terapia umanistă Rogers. Grupuri de training. Ghestalt terapia. Analiza tranzacțională. Terapia cognitivă. Terapia comportamentală. Psihodrama. Terapia existențială, logoterapia. Psihanaliza, istoric, conceptele de bază. Psihanaiza în nevroze. Psihanaliza

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 45 / 66

stărilor bordeline. Psihanaliza în psihoze. Psihanaliza traumatismelor psihice. Psihanaliza tulburărilor alimentare. Psihanaliza adicțiilor. Psihanaliza la copii. Psihanaliza la adolescenți.

Psihiatrie comunitară. Introducere în îngrijirile comunitare de sănătate mintală: context internațional și local. Introducere în îngrijirile de sănătate mintală din Moldova. Concept despre sănătatea mintală. Povara sănătății mintale la nivel mondial și de țară. Epidemiologia tulburărilor psihice. Bazele etice ale serviciilor de sănătate mintală și egalizarea șanselor pentru persoanele cu tulburări psihice. Organizarea serviciilor de Sănătate Mintală în RM. Legislația internațională și națională în domeniul SM și Drepturile Persoanelor cu tulburări mintale. Fenomenul de Stigma în sănătate mintală. Modelul Matriceal al sănătății mintale. Dimensiunile și serviciile bazate pe dovezi. Introducere în conceptual despre îngrijiri integrate (servicii medicale cu cele sociale). Servicii de sănătate mintală integrată, dezvoltare, evoluție și fundamente istorice. Principiile recuperării. Îngrijiri axate pe recuperare. Principiile îngrijirilor comunitare de sănătate mintală. Îngrijirile comunitare de sănătate mintală în bolile mintale severe: principiile Tratatului Comunitar Aertiv Flexibil (FACT) pentru bolile mintale severe și adaptarea unor elemente ale acestuia la condițiile Republicii Moldova. Echipa multidisciplinară comunitară ca unitate structurală de intervenție în caz de acordare a serviciilor comunitare de sănătate mintală. Introducere în managementul de caz pentru Serviciile Comunitare de Sănătate Mintală (SCSM) în Republica Moldova. Importanța tratamentului la domiciliu și a vizitelor la domiciliu în contextul îngrijirilor comunitare de sănătate mintală.

Narcologie. Teorii și concepte moderne referitoare la etiopatogenia tulburărilor mintale și comportamentale datorate utilizării de substanțe psihoactive. Definiția și rezonanța biopsihosocială a tulburărilor mintale și comportamentale datorate utilizării de substanțe psihoactive. Dependența de alcool. Definiție. Etiopatogenic. Manifestări clinice, criterii de diagnostic. Formele modificate ale beției alcoolice simple. Ebrietatea patologică. Variantele clinice ale pulsionii patologice față de substanțele psihoactive. Componentele de bază ale pulsionii patologice față de diverse remedii psihoactive. Sindromul de sevraj alcoolic. Caracteristica clinică a etapelor sevrajului alcoolic în funcție de severitatea acestuia. Particularitățile alcoolismului la copii și adolescenți. Particularitățile alcoolismului feminin. Psihozele metalcoolice. Clasificare, evoluție, pronostic. Variantele clinice ale psihozelor metalcoolice acute și trenante. Deliriumul tremens (forma clasică). Deliriumul alcoolic profesional și musitant. Psihoza metalcoolică Korsakoff. Tablou clinic, diagnostic diferențial. Encefalopatiile metalcoolice, manifestări clinice. Clasificarea modernă a narcomaniilor și toxicomaniilor. Tulburări mintale și comportamentale datorate utilizării cannabinoidelor, tutunului, sedativelor și hipnoticelor, cocainei, halucinogenelor, stimulante, colinolitice, etc. În intoxicația cronică, supradozare, sevraj. Principii de tratament și recuperare psihosocială a dependențelor de substanțe psihoactive, inclusiv alcool.

Psihiatrie limitrofă. Noțiuni generale privind personalitatea și deviațiile de dezvoltare a acesteia. Personalități accentuate. Tulburări de personalitate. Clasificarea etiopatogenică și în funcție de manifestările clinice, în conformitate cu CIM-11 și DSM-V. Criterii generale de diagnostic privind tulburarea de personalitate. Criterii de diagnostic ale tulburărilor de

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 46 / 66

personalitate de tip paranoid, schizoid, disocial, impulsiv, borderline, histrionic, anankast, anxios-evitant, dependent. Noțiuni vizând tulburarea de personalitate cu structură mixtă. Dinamica de vârstă a tulburărilor de personalitate. Evoluția clinică a reacțiilor caracterologice la personalitățile patologice. Noțiuni de “compensare” și „decompensare” în tulburările de personalitate. Tulburările anxios-fobice. Adaptarea cu și fără tulburare de panică. Fobiile sociale. Fobiile specifice. Tulburarea de panică (anxietatea paroxistică, episodică). Anxietatea generalizată (angoasa). Tulburarea anxios-depresivă. Tulburarea obsesiv-compulsivă. Tulburarea obsesiv-compulsivă. Ideea obsesivă. Actele compulsive (ritualurile) obsesionale. Gânduri și acte obsesionale mixte. Reacția acută la stres sever. Noțiunea de stare confuzională reactivă. Tulburarea de stress-posttraumatic. Tulburări disociative de (conversie) mixte (Sindromul Ganzer, Puerilismul, Pseudodemența). Tulburări somatoforme. Hipocondria. Tulburarea de somatizare. Disfuncția vegetativă somatoformă. Insomnia și hipersomnia non-organică. Tulburarea anorganică a ciclului somn-veghe. Somnambulismul. Pavorul nocturn. Coșmarurile.

Psihiatrie geriatrică. Psihologia persoanelor de vârstă a treia. Particularitățile funcțiilor psihice la persoanele de vârstă a treia. Specificul tulburărilor senzației și percepției, atenției, afectivității, gândirii, memoriei, voinței, conștiinței la persoanele de vârstă a treia. Procesele degenerative cerebrale asociate cu declin cognitiv minor și major în cadrul maladiei Alzheimer, Pick, Creutzfeld-Jacob, Huntington, Parkinson, în HIV-SIDA, post-AVC ș.a. Tulburări mintale și comportamentale datorate abuzului de alcool. Psihozele metalcoolice. Noțiuni de remisiune și recidivă. Tratatamentul alcooldependenței în remisiune. Particularități la persoanele de vârstă a treia. Tulburări mintale și de comportament în procesele infecțioase cerebrale. Luesul cerebral și paralizia generală progresivă. Principii de tratament psihofarmacologic în psihiatrie și narcologie. Particularități la persoanele de vârstă a treia.

Expertiza psihiatrică. Organizarea și efectuarea expertizelor psihiatrico-legale militare și a capacității muncii. Tipuri de expertiză psihiatrică judiciară. Acte normative. Evaluarea psihiatrico-legală a pacienților cu schizofrenie, cu declin cognitiv (defect schizofren, demență, retard mintal), cu dependență de alcool și psihoze metalcoolice, cu tulburări mintale (organice) datorate disfuncției cerebrale sau bolii somatice, cu stări psihice excepționale (affect fiziologic sau pathologic), cu stări de conștiință confuză (delirium, oneiroid, stări crepusculare, amențiale), cu psihoze și demență în cadrul epilepsiei, cu narcomanii și toxicomanii, cu psihoze vasculare și senile, cu tulburări de personalitate datorate afecțiunilor organice și abuzului de substanțe psihoactive, cu tulburare afectivă bipolară. Particularitățile expertizei psihiatrico-legale post-mortem. Expertiza pacienților cu tulburări ale habitusului (deprinderilor/obiceiurilor) și impulsivității. Expertiza psihiatrico-legală a pacienților cu tulburări legate de identitatea propriului sex, preferința și orientarea sexuală. Retardul mintal ca obiect al expertizei psihiatrico-legale. Expertiza psihiatrico-militară (obiective, repere de conduită în luarea deciziei).

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 47 / 66

***V. BAREMUL DE ACTIVITĂȚI PRACTICE
pentru medicii rezidenți, specialitatea Psihiatrie***

BAREMUL DEPRINDERILOR PRACTICE: este prezentat în anexa 3.

Notă. În caz de nerealizare a baremului de activități practice rezidentul nu este admis la examenul final de medic specialist. Acest examen va fi susținut numai după îndeplinirea baremului de activități practice, continuând formarea profesională fără bursă și salarizare. Catedrele de specialitate vor stabili modalitatea de însușire suplimentară a deprinderilor practice neîndeplinite.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 48 / 66

VI. LIMITELE DE COMPETENȚĂ ȘI VOLUMUL ASISTENȚEI MEDICALE ACORDATE DE MEDICII REZIDENȚI SPECIALITATEA PSIHIATRIE: sunt prezentate în anexa 4.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 49 / 66

VII. SURSE BIBLIOGRAFICE
PEVĂZUTE PENTU ÎNSUȘIREA PROGRAMULUI DE STUDII PRIN REZIDENȚIAT
LA SPECIALIZAREA PSIHIATRIE

1. Ackenheil M.H., под ред. Вовин Р.Я., Кюне Г.Е. Фармако-терапевтические основы реабилитации психически больных. М., 1989.
2. Andre Gh., Leord F. Cum să ne purtăm cu personalitățile dificile, București, Ed. trei, 1998.
3. Aspects evolutifs de la depression. Sous la direction de Therese Lemperiere. ACHANTHE, MASSON, SmithKline Beecham, Paris, 1996, 160 p.
4. Boișteanu P., Grigorescu Ana-Maria Fobia Socială tulburarea de anxietate socială. Iași, Ed. Cantes, 2005, 109 p.
5. Breakey William R. Servicii integrate de sănătate mintală. Editura Fundației PRO, București, România, 2001, 545 p.
6. Brânzei P. Psihiatrie. București, 1982
7. Bschor Tom, Rub Andreas. Bazele clinico-terapeutice ale tulburărilor afective. Târgu-Mureș: Farmamedia, 2010, 122 p.
8. Buletin de psihitrie integrativă an VIII, Vol VII, nr. 1 (12), Socola, Iași, 2002, 151 p.
9. Carter Rosalyn Cum să ajutăm bolnavul Mintal. Bucurști, Ed. Medicală, 2002, 351 p.
10. Cărașu Gh. Hipocondria (aspecte clinice, terapeutice și diagnostic diferențiat). Recomandări metodice. Chișinău, 2000, 15 p.
11. Cărașu Gh. Tulburări de conversie (aspecte clinice, terapeutice și diagnostic diferențiat). Recomandări metodice. Chișinău, 2000, 22 p.
12. Chirs Freeman, Peter Tyrer. Metode de cercetare în psihiatrie. Ghid pentru începători. Ediția a II-ua. Ed. Fundației PRO, București, 2001, 503 p.
13. Clasificarea internațională a tulburărilor cefalgice. Ediția a doua, Societatea de Cefalee din RM. Traducere din engleză, coordonator prof. Dr. I. Moldovanu, Chișinău, 2004, 269 p.
14. Copilul cu dizabilități. Aspecte de dezvoltare și comportament. Ghid practic sub red. Puiu I., Chișinău, 2004, 279 p.
15. Cornuțiu G. Breviar de psihiatrie în 2 volume. Ed. Imprimeriei de Vest, Oradea 2003, 977 p.
16. Cornuțiu G. Bazele psihologice ale practicii medicale. Ediția a III-a. Ed. Imprimeriei de Vest, Oradea 2003, 245 p.
17. Cornuțiu G., D. Marinescu „Orientări și perspective în gândirea psihiatrică românească”, ed. Universității din Oradea, 2008, 385 p.
18. Coșciug I., Dolea I., Baci Gh., Pădure A., Rîjicova Svetlana Expertiza judiciară în cazurile privind minorii // IRP, Chișinău, Combinatul Poligrafic, 2005, 136 p.
19. Culegere de materiale pentru asigurarea medicală obligatorie. Chișinău, 2002, 102 p.
20. Dafinoiu I., Jeno-Laszlo Vragha Psihoterapii scurte. Strategii, metode, tehnici. București, Polirom, 2005, 345 p.
21. Dafinoiu I. Personalitatea. Metode calitative de abordare. Observația și interviul. București, Polirom, 2005, 240 p.
22. Depresii – noi perspective sub redacția Radu Vraști și Martin eisemann, Ed. ALL, București, 1996, 240 p.
23. Eigen Michael hrana care otrăvește. Karnac Books, London, 2001, traducere din engleză de Simona Mudava, București, 2009.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 50 / 66

24. Enăchescu C. Tratat de psihanaliză și psihoterapie. București, Polirom, 2003, 385 p.
25. Epileptologie practică. Sub red. lui Klaus Kellermann. Chișinău, Tipografia Centrală, 2001, 118 p.
26. Freud S. OPERE. // Cuvândul de spirit și relațiile sale cu inconștientul. Vol. 7, București, Ed. trei, 2002, 179 p.
27. Freud S. OPERE. // Eseuri de psihanaliză aplicată. Vol.1, București, Ed. trei, 2001, 303 p.
28. Freud S. OPERE. // Inhibiție, simptom, angoasă. Vol. 5, București, Ed. trei, 2001, 233 p.
29. Freud S. OPERE. // Nevroza la copii. Vol. 2, București, Ed. trei, 2001, 272 p.
30. Freud S. OPERE. // Nevroză, psihoză, perversiune. Vol. 8, București, Ed. trei, 2002, 312 p.
31. Freud S. OPERE. // Psihologia inconștientului. Vol. 3, București, Ed. trei, 2001, 264 p.
32. Freud S. OPERE. // Studii despre sexualitate. Vol. 6, București, Ed. trei, 2001, 187 p.
33. Freud S. OPERE. // Studii despre societate și religie. Vol. 4, București, Ed. trei, 2001, 270 p.
34. Friedmann C. Psihiatrie. Constanța, ed. Ex Ponto, 2000, 489 p.
35. Garralda M.E., Raynaud J.Ph. Culture and conflict in child and adolescent mental health. JASON ARONSON, New York, 2008, 274 p.
36. Gheorghe M.D. Actualități în psihiatria biologică. București, ed. Intact, 1999, 445 p.
37. Ghid de psihiatrie practică editat de David Goldberg. Ediția a III-a. București, Editura fundației PRO, București, 1997, 357 p.
38. Gorgros C.. Vademecum în psihiatrie. București, 1985.
39. Grecu Gaboș Iosif. Depresia și bolile psihosomatice. Ed. University Press, Târgu-Mureș, 2009, 211 p.
40. Holdevici Irina Elemente de psihoterapie., București, ALL, 1996, 232 p.
41. Hotineanu M., Chistruga E., Carp Lucia Terapia contemporană a tulburărilor hipnice psihogene. Indicații metodice. Chișinău, 2002, 16 p.
42. Hufschmidt A., Lücking C.H. Neurologie integrală. De la simptom la tratament. Traducere din germană coordonată de Prof.Dr. C.D. Popescu. Iași, POLIROM, 2002, 512 p.
43. ICD-10 Clasificarea tulburărilor mintale și de comportament (Simptomatologie și diagnostic clinic). București, Ed. ALL, 1998, 419 p.
44. Iliciuc I. Bârcă Ala, Hadjiu Svetlana, Gasnaș V. Epilepsia și sindroamele epileptice la copii., chișinău, 2000, 99 p.
45. Ionescu G. Psihoterapie, București, Ed. Științifică, 1990, 327 p.
46. Kaplan & Sadock Manual de buzunar de psihiatrie clinică (ediția a treia). Traducere din engleză. București, ed. Medicală, 2001, 558 p.
47. Kecskemeti Ș. Psihoterapia pentru copii și adolescenți. Ed. Imprimeriei de Vest, Oradea, 2003, 125 p.
48. Lacusta V., Coșciug I., Prigoda T. ș.a. Asocierea acupuncturii și farmacoterapiei în corecția reacțiilor psihovegetative în cadrul stresului emoțional la bolnavii cu alcoolism cronic. Recomandări metodice. Chișinău, 1996, 20 p.
49. Lacusta V., Coșciug I., Nacu Al. ș.a. Asocierea acupuncturii cu peptidele neurohipofizare în profilaxia recidivelor timpurii ale alcoolismului cronic. Chișinău, 1996, 23 p.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED:	02
DATA:	25.02.2016
PAG. 51 / 66	

50. LAROUSSE Dicționar de psihiatrie și de psihopatologie clinică. Sub direcția lui JACQUES POSTEL. Traducere, avânprefață și completări privind psihiatria românească dr. Leonard Gavrilu.- București, Ed. Univers Enciclopedic, 1998, 620 p.
51. Legea Republicii Moldova „Privind asistența psihiatrică” Nr. 1402-XIII din 16 decembrie 1997. (Monitorul Oficial, 21 mai 1998, nr. 44-46, p. 1, art. 310).
52. Legea Rpublicii Moldova cu privire la expertiza judiciară. Nr. 1086-XIV din 23.06.2000.
53. Les depressions reactionelles. Sous la direction de Therese Lemperiere. ACHANTHE, MASSON, SmithKline Beecham, Paris, 1997, 159 p.
54. Manual de diagnostic și clasificare statistică a tulburărilor mentale. Asociația Psihiatrică Americană, Ediția a 5-ea DSM V TR, București, Editursa Medicală Callist, 2016, 947 p.
55. Marinescu Dragoș Tratatamentul modern al psihozelor afective., București, Ed. Aius, 1997, 358 p.
56. Marinescu Dragoș, Udriștoiu Tudor, Dehelean Pompilia. Elemente neurobiologice și nonbiologice în tratamentul cu antipsihotice. Ed. Auis Printed, Craiova, 2009, 234 p.
57. Marinescu Dragoș, Udriștoiu Tudor, Mogoanță Laurențiu. Elemente de psihiatrie biologică în psihofarmacologia clinică. Ed. Auis Printed, Craiova, 2010, 124 p.
58. Matthews G., Deary J. Ian, Whiteman C. Martha Psihologia personalității. Trăsături, cauze, consecințe. Trad. de Dana Ligia Ilin, Iași, Polirom, 2005, 508 p.
59. Mochael H.Ebert Diagnosis Treatman în Psychiatri, 2000–15-1
60. Moreau Andre Tainele autoterapiei asistate., Onești, Ed. Opus Cultural, 2005, 136 p.
61. Maurice Yaffe, Elizabeth Fenwick Sexual Happiness for men. A practical Approach. Illustrated by Charles Raymond. Dorling Kindersley, London, 1991, 159c.
62. Maurice Yaffe, Elizabeth Fenwick Sexual Happiness for women. A practical Approach. Illustrated by Charles Raymond. Dorling Kindersley, London, 1992, 175c.
63. Nacu A.G., Nacu A.A. Psihiatrie judiciară. Chișinău, 1997, 351 p.
64. Nacu A.A. Rolul psihoterapiei de grup cognitiv-comportamentale în tratamentul complex al stărilor nevrotice (studiuclinic, patopsihologic și catamnestic). Autoref. Tezei de Dr. habilitat în șt. medicale. Chișinău, 1997, 40 p.
65. Naum E. Boișteanu P. Drama biologică a alcoolismului. Iași, Ed. Dosoftei, 381 p.
66. Nica-Udangiu Lidia, Prelipceanu Dan, Mihailescu Radu. Ghid de urgențe în psihiatrie. București, Ed. Scripta, 2000, 222 p.
67. Olaru Al.. Introducere în psihiatria practică. Craiova, 1990
68. Oprea V. Sindromul psihoorganic. Recomandări metodice. Chișinău, 1999, 25 p.
69. Ordinul Nr. 230 din 15.12. 1997. „Tulburări mintale și de comportament” referitor la expertiza medico-militară a recruților din Republica Moldova.
70. Page Andrew Don't Panic! Overcoming Anxiety, Phobias & Tension. Тревога и страх ... как преодолевать // Перевод с англ. Н.А. Кириленко; Под общ. ред. В.Э. Пашковского. СПб.: «Норинт», 2003; 112с.
71. Pastuh-Cubolteanu V. Isteriile vieții. Chișinău, Labirint, 2007, 116 p.
72. Pirozynski T. Manul de psihiatrie.. Iași, 1991
73. Pirozynski T., Chiriță V., Boișteanu Psihiatrie clinică.. Iași, 1993
74. Prelipceanu D., Mihailescu R., Teodorescu R. Tratat de sănătate mintală. Vol. 1., București, ed. Enciclopedică, 2000, 622 p.
75. Psihiatrie Clinică. Sub redacția lui Aurelia Sârbu, Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 1979, 550 p.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 52 / 66

76. Psihiatrie sub redacția lui V. Predescu. Vol. 1, București, Ed. Medicală, 1989, 833 p.
77. Psihiatrie sub redacția lui V. Predescu. Vol. 2, București, Ed. Medicală, 1998, 1143 p.
78. Revenco Mircea Aspecte clinice ale dinamicii psihopatiilor., Chișinău, 1997, 135 p.
79. Revenco M., Prigoda T., Oprea V. Narcomania și adolescenții: realitățile zilei de astăzi. Îndrumar pentru adolescenți, pedagogi și părinți. Chișinău, Centrul Editorial-Poligrafic Medicina, 2005, 24 p.
80. Revenco M. Ce știm despre narcomanie? Что знаем о последствиях наркомании? Chișinău, CEP Medicina, 2005, 15 p.
81. Revenco M., Condrațiu S. Cum să ajutăm copilului să spună „NU!” utilizării narcoticelor. Îndreptar pentru părinți. Chișinău, CEP Medicina, 2005, 17 p.
82. Revenco M., Coșciug I., Condrațiu S., Deliv I., Tulburările anxios-depresive în raport cu dependența de substanțe psihoactive la copii și adolescenți. Indicații metodice. Chișinău, 2006, 31 p.
83. Robertiello Richard C., Schoenewolf Gerald 101 greșeli în psihoterapie: contrtransfer și contrarezistență în psihoterapie. Traducere din engleză Adina Rădulescu. București, Ed. Trei, 2010, 322 p.
84. Romanciuc Ina Hepatitele cronice în aspect psihosomatic. Autoreferat al tezei de doctor în medicină., Chișinău, 2005, 22 p.
85. Rosen R., Leiblum S. Case studies in sex therapy. N.Y.: GuilfordКон И.С. Сексология: учебное пос, 1995.
86. Stoev I., Stoev E., Stoev L. Îndrumar în psihiatrie. (rus-român; român-rus). Ediția a doua, Chișinău, Editura Academiei de Științe, 1996, 373 p.
87. Taylor D., Paton C., Kerwin R. Ghid de terapie psihiatrică, spitalul Maudsley, Trustul MHS south London și Maudsley, ediția a VII, București, Ed. Medicală, 2005, 298 p.
88. Terapie și management în psihiatrie. Sub red. Udriștoiu T., Marinescu D., Editura universitară Craiova, 2004, 123 p.
89. Tudose F., Tudose Cătălina, Vasilescu Andreia, Tămășan Simona Sindroame rătăcitoare. București, Ed. INFO Medica, 2005, 191 p.
90. Tudose Florin, Badea Mihaela Comunicarea-prevenție și terapie în patologia colului uterin., București, Ed. INFO Medica, 2000, 121 p.
91. Tudose Florin O abordare modernă a psihologiei medicale. Ed. INFOMEDICA, București, 2000, 203 p.
92. Tudose Florin, Tudose Cătălina, Dobranici Letiția. Tratat de psihopatologie și psihiatrie pentru psihologi. București, Editura Trei, 2011.
93. Tulburările nevrotice în actuala dinamică a factorilor de stres. Lucrările celui de al II-lea Congres Național de psihiatrie Socială. Oradea, Ed. Imprimeriei de Vest, 2003, 573 p.
94. Udriștoiu T., Marinescu Dr. Ghiduri de terapie farmacologică în tulburările psihiatrice majore. Ed. Medicală Universitară, Craiova, 2014, 246 p.
95. Urbina Susana Testarea psihologică, Ghid pentru utilizarea completă a testelor. Traducere din engleză de Simona Reghintovschi.
96. Urătu Ș., Melnic M., Jereghi V. Sănătatea Mintală și Dreptul Uman. // Culegere de legi și comentarii / Свод законов и комментариев. Centrul Neguvernamental din RM „Protecția Psihicului Uman” și Com. Helsinki pentru Drepturile Omului din RM, Chișinău, Universitas, (Tipografia Centrală), 364 p.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 53 / 66

97. Vasiliev T., Stoev I. Narcomania: Situația medico-socială și judiciară în Republica Moldova. Chișinău, Pontos, 2001, 400p.
98. Vornicu Brândușa Tratamentul în schizofrenie., Iași, Universitas XXI, 2002,348 p.
99. Yaap van Weeghel Внебольничная помощь и психиатрическая реабилитация . 2002 – 15-1.
100. Авруцкий Г.Я., Недува А.А.. Лечение психических больных. Москва, 1988, 496 с.
101. Александровский Ю.А. Пограничные психические расстройства при соматических заболеваниях. Государственный научный центр социальной и судебной психиатрии им. В.П.Сербского, Москва 2009.
102. Алексеев Б.Е., Доморацкий В.А. Ювенильная сексология: руководство для специалистов молодежных клиник. Минск: В.И.З.А. ГРУПП, 2009, 352 с.
103. Алкоголизм. (руководство для врачей). Под ред. Г.В. Морозова, В.Е. Рожнова, Э.А. Бабаяна. М.: Медицина, 1983, 432 с.
104. Бабаян Э. А, Гонопольский М.Х.. Наркология, 1999 Москва.
105. Базисное руководство по психотерапии. Под ред. Решетникова СПб.: «Восточно-Европейский Институт Психоанализа» совместно с издательством «Речь», 2002, 784 с.
106. Банщиков В.М., Борзенков И.В. Корсаковский синдром. Москва, 1971.
107. Берн Э. Введение в психиатрию и психоанализ для непосвященных: пер. с англ. А.И. Фёдоров.- 2-е изд. – Минск : «Попурри», 2007.- 528 с.
108. Берн Эрик. Игры в которые играют люди. Психология человеческих взаимоотношений. Вы сказали “Здравствуйте”. Что дальше? Психология человеческой судьбы. Екатеринбург, Изд-во ЛИТУР, 2000, 576с.
109. Блейхер В.М. Эпонимические термины в психиатрии, психотерапии и медицинской психологии. Словарь. К. Вища школа. Головное изд-во, 1984, 448 с.
110. Блейхер В.М., Воронков Г.Л., Иванов Вл. под ред.. Ранняя диагностика психических заболеваний. Киев, 1989.
111. Блейхер В.М., Крук И.В.. Патопсихологическая диагностика. Киев, «Здоров'я 1986.
112. Болдырев А.И. Психические особенности больных эпилепсией (43-летний опыт изучения и лечения больных эпилепсией). – М.: Медицина, 2000. 382 с.
113. Болдырев А.И. Эпилепсия у взрослых. Москва, 1972.
114. Брилл А. Лекции по психоаналитической психиатрии. Перевод с английского А.Б. Хавина, Екатеринбург, «Деловая книга», 1998, 335 с.
115. Броун Т., Холмс Г. Эпилепсия // Клиническое руководство. М.: Бином, 2006, 288 с.
116. Бурлачук Л.Ф., Морозов С.М. Словарь-справочник по психологической диагностике. Киев, Науков. думка, 1989, 200 с.
117. Буров Ю.В., Ведерникова Н.Н. Нейрохимия и фармакология алкоголизма. М.: Медицина, 1985, 237 с.
118. Буртянский Д.Л., Кришталь В.В. Клиника, лечение и профилактика сексуальных расстройств у женщин. Методические рекомендации. Харьков, 2000, 55 с.
119. Буртянский Д.Л., Кришталь В.В. Диагностика и лечение расстройств мужской потенции. Методические рекомендации. Харьков, 1999, 52 с.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 54 / 66

120. Вальдман А.В., Бабаян Э.А., Звартау Э.Э. Психо-фармакологические и медико-правовые аспекты токсикоманий. М.: Медицина, 1988, 285 с.
121. Вегетативные расстройства. Клиника, диагностика, лечение. Под ред. А.М. Вейна, Москва, Медицинское информационное агенство, 1998, 752 с.
122. Вольф М.Ш., Гофман Д.Я., Демидов Н.А. и др. Неотложная медицинская помощь при опасных для жизни состояниях, возникающих у психически больных. Методические рекомендации. Москва, 1999, 162 с.
123. Воробьев В.Ю. Шизофренический дефект (на модели шизофрении, протекающей с преобладанием негативных расстройств). Москва, 1988, диссертация к.м.н., 128 с.
124. Вудс Ш. Психиатрия в вопросах и ответах. Ст-Петербург, Изд-во Питер, 1998, 311 с.
125. Гаврилова С.И., руководитель Научно-методического Центра по изучению болезни Альцгеймера и ассоциированных с ней расстройств НЦПЗ РАМН, Фармакотерапия болезни Альцгеймера. Москва.
126. Ганушкин П.Б. Избранные труды. М., 1964.
127. Гельдер М., Гэт Д., Мейо Р. Оксфордское руководство по психиатрии в двух томах. Первод с английского Т. Кручинской и Н. Полищук. Киев, Изд-во Сфера, 1997, (т. 1 – 499 с.; т. 2 – 435 с.).
128. Гехт А.Б. Стандарты лечения эпилепсии // Лечение нервных болезней. – 2001. № 1. – с. 8 – 14.
129. Гиляровский В.А. Учение о галлюцинациях. Москва, 1949.
130. Глейтман Г., Фридлунд А., Расберг Д. Основы психологии: Пер. с англ./ Плд ред. Большакова В.Ю., Дружинина В.Н., СПб.: Речь, 2001, 1247 с.
131. Горин С.А. А вы пробовали гипноз? (Практическое руководство по применению гипнотических психотехник в бизнесе и медицине, рекламе и пропаганде, торговле и повседневной жизни). СПб.: 1995, 208 с.
132. Громов С.А., Киссин М.Я., Якунина О.Н., Ерошина Е.С. Эпилепсия. Изменения личности. Лечение. – СПб., 2006. – 320 с.
133. Групповая психотерапия. Под ред. Б.Д. Карвасарского (СССР), С. Ледера (ПНР), Москва, Медицина, 1990, 384 с.
134. Гузиков Б.М., Мейроян А.А. Алкоголизм у женщин. Ленинград, Медицина, 1988, 223 с.
135. Гулямов М.Г. Диагностическое и прогностическое значение синдрома Кандинского. Душанбе, 1962.
136. Гурьева В.А., Гиндикин В.Я. Юношеские психопатии и алкоголизм. Москва, «Медицина», 1980, 272 с.
137. Доморацкий В.А. Краткосрочные методы психотерапию – М: Психотерапия, 2008. – 304с.
138. Доморацкий В.А. Диагностика и лечение сексуальных дисфункций у мужчин. Методические рекомендации. Минск. «Альтиора-Живые краски», 2005, 43 с.
139. Доморацкий В.А. Медицинская сексология и психотерапия сексуальных расстройств. – М: Академический Проект; Культура, 2009, 470с.
140. Делинда Е., Мерсер Джорж Вуди // Индивидуальное консультирование наркозависимых. Stefan Batory Foundation, Varşava 2001, 231 с.
141. Дьячук Н.В. Азбука гипноза (книга первая). – М., 2008, «КСП», 112 с.
142. Дьячук Н.В. Азбука гипноза (книга вторая). – М., 2008, «КСП», 214 с.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 55 / 66

143. Ерышев О.Ф., Рыбакова .Т.Г, Шабанов .П.Д. Алкогольная зависимость: формирование, течение, противорецидивная терапия. СПб.: Издательство “ЭЛБИ-СПб”, 2002, 192с.
144. Ефремов В.С. Основы суицидологии. СПб.: изд-во «Диалект», 2004, 480 с.
145. Жариков Н.М., Урсова Л.П., Хритинин Д.Ф. Психиатрия. Москва, 1988.
146. Журнал Обзор современной психиатрии. Издаваемый с 19998 г. фондом «Женевская инициатива в психиатрии» (WWW страница: <http://www.geneva-initiative.org>) в сотрудничестве с Институтом открытого общества, Ассоциацией психиатров Украины и Белорусской психиатрической ассоциацией.
147. Журнал им. С.С. Корсакова.
148. Журнал Вопросы наркологии.
149. Журнал Психічне Здоров'я. Киевской медицинской академии последиplomного образования им. П.Л. Шупика.
150. Журнал Вісник психічного здоров'я. Одесской ассоциации психиатров.
151. Завилянский И.Я., Блейхер В.М., Крук И.В., Завилянская Л.И. Психиатрический диагноз. 2-е изд., перераб. и доп., Киев, Выща шк., 1989, 311 с.
152. Зильгер Эд., Роберт М. Ходап Понимание умственной отсталости. Киев, изд-во Сфера, 2001, 360 с.
153. Златан Б.Д. Бред: клиника и лечение. Кишинёв, «штиинца», 1989, 141 с.
154. Златан Б.Д. Лечение бредовых психозов. Кишинёв, 1961.
155. Иванец Н.Н., Тюльпин Ю.Г., Чирко В.В., Кинкулькина М.А. Психиатрия и наркология, Изд-во «ГЭОТАР-Медиа», Учебник для ВУЗ-ов, Москва, 2006, 830с.
156. Иванец Н.Н., Даренский И.Д., Стрелец Н.В., Уткин С.И. Лечение алкоголизма, наркоманий и токсикоманий (краткое клиническое руководство)., Москва, 1998, 60 с.
157. Кандинский В.Х. О псевдогаллюцинациях. Москва, 1952.
158. Каплан Х. Сексуальная терапия. Иллюстрированное руководство: пер. с англ. М.: Класс, 1994; 160с.
159. Карвасарский Б.Д. Неврозы. Руководство для врачей. Изд. Второе. Москва Медицина, 1990, 573 с.
160. Карлов В.А. Эпилептический статус. Москва, 1974.
161. Карлов В.А., Терапия нервных болезней. Москва, 1996, 652 с.
162. Качаев А.К., Иванец Н.Н., Игонин А.Л., и др. Глоссарий. Стандартизированные психологические симптомы и синдромы для унифицированной клинической оценки алкоголизма и алкогольных психозов. Методические рекомендации. М.: 1976, 63 с.
163. Квалификационные тесты по наркологии в двух частях. Под ред. Ю.В. Валентика. Москва 1996, 375 с.
164. Кербиков О.В., Коркина М.В., Наджаров Р.А., Снежневский А.В. Психиатрия. Издание второе, переработанное. Москва, Медицина, 1968.
165. Киссин М.Я. Клиника и терапия парциальных вегетативно-висцеральных и «психических» припадков у больных эпилепсией. Учебно-методическое пособие. – СПб., 2003, 53 с.
166. Клиническая психиатрия. Под ред. Проф. Н.Е. Бачерикова, Киев, «Здоровья», 1989, 512 с.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED:	02
DATA:	25.02.2016
PAG. 56 / 66	

167. Клинические разборы в психиатрической практике. Под редакцией проф. А.Г. Гофмана. Москва, МЕДпресс-информ, 2009, 704 с.
168. Ковалёв В.В. Психиатрия детского возраста. М.: «Медицина», 1979, 607 с.
169. Кон И.С. Введение в сексологию. М.: Медицина, 1998, 321 с.
170. Кон И.С. Сексология: учебное пособие для студентов высших учебн. заведений. М.: Академия, 2004; 384с.
171. Кононенко В.И., Сосин И.К., Моисеев В.И. и др. Клиническая и лабораторная диагностика алкогольного опьянения. Методические рекомендации. Харьков, 1984, 32 с.
172. Коркина М.В., Лакосина Н.Д., Личко А.Е. Психиатрия: Учебник – М.: Медицина, 1995, 608 с.
173. Копытов А.В. Созависимое поведение (диагностика, психологические особенности, тактика лечения). Учебно-методическое пособие. Минск, ООО «Харвест», 2005, 51 с.
174. Кратохвил С. Терапия функциональных сексуальных расстройств. Москва, Медицина, 1985, 157 с.
175. Кратохвил С. Психотерапия семейно-сексуальных дисгармоний: Пер. С чешск. М.: Медицина, 1991; 336с.
176. Крейндлер А. Эпилепсия. Москва, 1960.
177. Крещановский В.Б., Гндин В.П. Сочетанное применение психотерапии и рефлексотерапии при лечении больных алкоголизмом. Методические рекомендации. Москва, 1988, 10 с.
178. Кришталь В.В., Агишева Н.К. Психодиагностика и психотерапевтическая коррекция сексуальной дисгармонии супружеской пары. Учебное пособие для врачей. Москва, 1985, 138 с.
179. Кришталь В.В., Гульдман Б.Л. și Григорян С.Р. Сексология: В 5 т. Харьков: Академия сексологических исследований, 1997. т.1.-352с.; т.2.-272с.; е.3-192с.; т.4.-176с.; т.5.-152с.
180. Кудрявцев И.А. Комплексная судебная психолого-психиатрическая экспертиза (научно-практическое руководство).М.: Изд-во Моск. ун-та, 1999, 497 с.
181. Кузнецов С.В., Демчева Н.К. Негативные расстройства при параноидной форме шизофрении. Ж. Психическое здоровье. N 1 (32), 2009, с. 38-42.
182. Кулаков С. Основы психосоматики. -СПб.: Речь, 2003.
183. Кэррол Э. Изард Психология эмоций. СПб.: изд-во Питер, 1999, 460 с.
184. Лакуста В.Н. Методы лечения алкоголизма. Кишинёв, Картя молдовеняскэ, 1987, 220 с.
185. Леонгард К. Акцентуированные личности. Перевод с немецк. В.М. Лещинской под ред. В.М. Блейхера. Киев, Выща школа», 1989, 375 с.
186. Личко А. Е., Битенский В.С. Подростковая наркология. Москва, Медицина, 1991, 301 с.
187. Личко А.Е. Психопатии и акцентуации характера у подростков. Ленинград, «Медицина», 1983, 255 с.
188. Личко А.Е., Битенский В.С., Подростковая наркология (руководство для врачей). Москва, Медицина , 2000.
189. Лукомский И.И. Маньякально-депрессивный психоз. Москва,1968.
190. Мадди Сальваторе Р. Теории личности: сравнительный анализ / пер. с англ., СПб.: Изд-во «Речь», 2002, 539 с.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED:	02
DATA:	25.02.2016
PAG. 57 / 66	

191. МаксUTOва А., Фр шер В. Психофармакотерапия эпилепсии. Блэквелл Виссеншафтс-Ферлаг Берлин-Вена, 1998, 180 с.
192. Малкина-Пых И.Г. Возрастные кризисы: М.: изд-во Эксмо, 2004, 896 с.
193. Марценковский И.А., Бикшаева Я.Б. Терапевтические стратегии в эпилептологии. (метод. рекомендации), Киев, 2005, 29 с.
194. Марценковский И.А., Игнатов М.Ю., Пишель В.Я. и др. Применение конвульсофина (кальциевой соли вальпроевой кислоты) в неврологии и психиатрии. Методические рекомендации. К.: 2002, 27 с.
195. Марилев В.В. Общая психопатология. Учебное пособие для студентов высших учебных заведений. Москва. Издательский центр "Академия", 2002, 224 с.
196. Мастерс У., Джонсон В., Колодни Р. Мастерс и Джонсон о любви и сексе: В 2 ч.: Пер.с англ. СПб.: Ретур, 1991. ч 1-264с.; ч. 2.- 296с.
197. Мастерс У., Джонсон В., Колодни Р. Основы сексологии. М.: Мир, 1998; 692с.;
198. Меграбян А.А. Деперсонализация. Ереван, 1962.
199. М рта Дж. Справочник врача общей практики. Перевод с английского. Москва, изд-во Практика, 1998, 1230 с.
200. Морозов Г.В. Ступорозные состояния. Москва, 1969.
201. Морозов Г.В под ред.. Руководство по психиатрии. Москва,1980.
202. Морозов Г.В., Бабаян Э.А., Бобров А.Е., Зерели А.Г. медицинское освидетельствование для установления факта потребления алкоголя и состояния опьянения. Методические указания. Москва, 1988, 39 с.
203. Мосолов С.Н.- Клиническое применение современных антидепрессантов. 1995, 555 с.
204. Наку А.Г. Аментивный синдром. Кишин в, 1970.
205. Наку А.Г., Герман Г.Н. Психические нарушения при заболеваниях почек. Кишин в,1981.
206. Наку А.Г., Ревенко М.Г., Опря Н.А. Клиника некоторых вариантов динамики психопатий.,1980, 228 с.
207. Неврология. Под ред. М. Самуэльса, Перевод с английского, Захаров В.В., Ковалёва И.В., Москва, изд-во Практика, 1997, 638 с.
208. Незнанов Н.Г., Громов С.А., Михайлов В.А. эпилепсия. Качество жизни. Лечение. – СПб., 2005. – 292с.
209. Опря Н.А. Клинические аспекты патологической ревности. Кишин в, 1986.
210. Остроглазов В.Г. Пограничные психопатологические состояния в общемедицинской практике (раннее выявление, дифференциальная диагностика и принципы лечебно-восстановительной тактики). Методические рекомендации. Москва, 1998, 73 с.
211. Пантелеева Г.П., Цуцукльковская М.Я., Беляев Б.С. Гебоидная шизофрения / АМН СССР, М.: Медицина, 1986, 192 с.
212. Паттерсон Сесил, Уоткинс Эдвард Теории психотерапии. 5-е издание.,СПб.: Питер, 2003, 544 с.
213. Пащенко С.З. Ипохондрия. (клинический аспект проблемы). Ташкент, изд-во Медицина, УзССР, 1974, 177 с.
214. Пелипас В.Е. Симуляция психических расстройств и её распознавание при судебно-психиатрической экспертизе. Методические рекомендации. Москва, 1983, 26 с.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED:	02
DATA:	25.02.2016
PAG. 58 / 66	

215. Пелипас В.Е. Шизофрения и реактивные психозы в судебной-психиатрической практике; вопросы дифференциального диагноза. Методические рекомендации. Москва, 1987, 22 с.
216. Первов Л.Г. Уход за больными с невротическими состояниями. М.: Медицина, 1989, 205 с.
217. Печерникова Т.П. Гульдман В.В., Остришко В.В. Особенности экспертной оценки аффективных реакций в момент совершения правонарушения у психически здоровых и психопатических личностей. Методические рекомендации. Москва, 1983, 18 с.
218. Потёмкин В.В. Эндокринология. М: Медицина, 1986, 432 с.
219. Простомолотов В.Ф. Комплексная психотерапия соматоформных расстройств. Кишинёв, «Pressa», 2000, 304 с.
220. Психиатрия: национальное руководство.// под ред. Т.Б. Дмитриевой, В.Н. Краснова, Н.Г., Незнанова, В.Я. Сёмке, А.С. Тиганова - Москва, «ГЭОТАР-Медиа», 2009, 1000с.
221. Психиатрия позднего возраста. Под ред. Робина Джекоби, Катрин Оппенгаймер в двух томах. Перевод английского В.П. Позняка, Киев Изд-во Сфера, 2003, (т. 1 – 390 с.; т 2 – 491 с.).
222. Психиатрия. Под ред. Р. Шейдера. Перевод с английского М.В. Пащенко, Д.Ю. Вельтищева. Москва, Практика, 1998, 485 с.
223. Психиатрия. Учебное пособие для студентов медицинских вузов. Под ред. В.П. Самохвалова, Ростов н/Д.: Феникс, 2002, 576 с.
224. Психосоматические расстройства. Доклад Комитета экспертов ВОЗ по психогигиене, Женева, 1985, 37 с.
225. Психология человека от рождения до смерти. Полный курс психологии развития. Под ред. А.А. Реана, СПб.: «прайм-ЕВРОЗНАК», 2005, 416 с.
226. Психологические исследования и психотерапия в наркологии. Сборник научных трудов, Ленинград, 1989, 151 с.
227. Пятницкая И.Н. Злоупотребление алкоголем и начальная стадия алкоголизма. М.: Медицина. 1988, 288 с.
228. Пятницкая И.Н., Найдёнова Н.Г. Подростковая наркология. Руководство для врачей. М.: Медицина, 2002, 256 с.
229. Ревенко М.Г., Кошуг И.В., Кондратюк С.Л., Делив И.Д. Значение тревожно – депрессивной симптоматики в формировании зависимости от психоактивных веществ у подростков. Методические рекомендации.ф, Кишинэу, 2006, 33 с.
230. Ревенко М., Кондратюк С. Как помочь вашему ребёнку сказать «нет!» употреблению наркотиков., Руководство для родителей. Кишинэу, ИПЦ Medicina, 2005, 212 с.
231. Руководство по наркологии под ред. Н.Н. Иванца в двух томах. М.: ИД Медпрактика-М, 2002, (т. 1 – 444 с.; т. 2 - 445 с.).
232. Руководство по неврологии по Адамсу и Виктору. Морис Виктор, Аллан Х. Ропшер. Москва. ООО «Медицинское информационное агенство», 2006, 680 с.
233. Руководство по Психиатрии. Под ред. А.С. Тиганова в двух томах, Москва, Медицина, 1999, (т. 1 – 712 с.; т. 2 - 783 с.).
234. Сексопатология. Справочник. Под. Ред. Г.С. Васильченко, Москва, Медицина, 1990, 575 с.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED:	02
DATA:	25.02.2016
PAG. 59 / 66	

235. Сметаник В.П., Ткаченко Н.М., Глезер Г.А., Москаленко Н.П. Климатерический синдром. М.: Медицина, 1988, 288 с.
236. Смулевич А.Б. Депрессии при соматических и психических заболеваниях. Москва, изд-во, МИА, 2003, 432 с.
237. Смулевич А.Б. Психопатии. Руководство по психиатрии. Медицина, 1983.
238. Сосин И.К., Мысько Г.Н., Ломакин С.Г. Рефлексотерапия алкоголизма, наркоманий и токсикоманий. Методические рекомендации. Млсква, 1987, 21 с.
239. Сосин И.К., Мысько Г.Н., Гуревич Я.Л. Немедикаментозные методы лечения алкоголизма. К.: «Здоровья», 1986. 152 с.
240. Сосин И.К., Гуревич Я.Л. , Мысько Г.Н. Наркологическая служба на промышленном предприятии. К.: «Здоровья», 1989, 221 с.
241. Стратегии лечения алкогольных проблем. Под ред. Герлингса П.Й., Бринка В.Д., Схипперса Г.М., Киев, Изд-во Сфера, 1999, 167 с.
242. Стрелец Н.В., Уткин С.И. Неотложные состояния при хроническом алкоголизме. НИИ наркологии Минздрава РФ, Москва.
243. Сухарева Г.Е. Клинические лекции по психиатрии детского возраста. М.: «Медгиз», 1955, Т. 1, 457 с.
244. Сухарева Г.Е. Клинические лекции по психиатрии детского возраста. М.: «Медгиз», 1959, Т. 2, 405 с.
245. Сухарева Г.Е. Клинические лекции по психиатрии детского возраста. М.: «Медгиз», 1965, Т. 3, 335 с.
246. Сыропятов О.Г., Дзеружинская Н.А., Патогенез и биологическое лечение алкоголизма. Пособие для врачей. К.: УВМА, 2000, 46 с.
247. Телешевская М.Э. Неврастения. Киев, «Здоровья», 1988, 167 с.
248. Тиганов А.С. фебрильная шизофрения. Клиника, патогенез, лечение. Москва, Медицина, 1982, 228 с.
249. Ушаков Г.К. Детская психиатрия. М.: «Медицина», 1973, 391 с.
250. Филатов А.Т., Мороз В.И., Кутько И.И. и др. Что нужно знать о наркомании. Методические реомендации для медицинских работников, педагогов, юристов. Харьков, 1987, 23 с.
251. Фридман Л.С., Флеминг Н.Ф., Робертс Д.Г., Хайман С.Е. Наркология. Москва, И-во Vinom Publischers, 2000, 319 p.
252. Шабанов П.Д., Штакельберг О.Ю., Наркомании: патопсихология, клиника, реабилитация. Санкт Петербург, 2000.
253. Шизофрения. Под ред. А.В.Снежневского. Москва, 1972.
254. Штернберг Э.Я. Геронтологическая психиатрия. Москва, 1977.
255. Эндрю Четли Проблемные лекарства. Перевод с английского. Латвия, организация «Международные действия за здоровье», 1998, 352 с.
256. Шток В.Н. Головная боль. М.: Медицина, 1998, 307 с.
257. Эриксон М. Мой голос останется с вами. Москва, Институт общегуманитарных исследований, 2003, 333 с.
258. Яничак Филипп Дж., Дэвис Джон М., Прескорн Шелдон Х., Айд Фрэнк Дж. Мл. Принципы и практика психофармакотерапии. Киев Ника-Центр 1999. 728 с.
259. Ясперс К. Общая психопатология. Перевод с немецкого Л.О. Акопяна, Москва, изд-во Практика, 1997, 1053 с.

Bibliografie suplimentară

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 60 / 66

1. CIM-10 Clasificarea tulburărilor mintale și de comportament (Simptomatologie și diagnostic clinic). București, Ed. ALL, 1998; 419 p.
2. Freud S. OPERE. Studii despre sexualitate. Vol. 6, București, Ed. trei, 2001; 187 p.
3. Freud S. OPERE. Inhibiție, simptom, angoasă. Vol. 5, București, Ed. Trei, 2001; 233 p.
4. Ghid de psihiatrie practică (Maudsley), Ediția a III-a, editat de David Goldberg, Oxford University Press, 1997; 260 – 269.
5. Kaplan & Sadock Manual de buzunar de psihiatrie clinică (ediția a treia). Traducere din engleză. București, ed. Medicală, 2001; 558 p.
6. Keesling B. Sexual Healing. How Good Loving is Good for You – and Your Relationship. Hunter House Publishers, 1996; 245p.
7. Manual de statistică a tulburărilor mentale. Asociația Psihiatrică Americană, Ediția a cincea DSM IV TR, București, 2000; 813 p.
8. Maurice Yaffe, Elizabeth Fenwick Sexual Happiness for women. A practical Approach. Illustrated by Charles Raymond. Dorling Kindersley, London, 1992; 175 c.
9. Maurice Yaffe, Elizabeth Fenwick Sexual Happiness for men. A practical Approach. Illustrated by Charles Raymond. Dorling Kindersley, London, 1991; 159 p.
10. Prelipceanu D., Mihailescu R., Teodorescu R. Tratat de sănătate mintală. Vol. 1., București, ed. Enciclopedică, 2000; 622 p.
11. Rosen R., Leiblum S. Case studies in sex therapy. N.Y.: Guilford Press; 1995.
12. Tudose Florin, Tudose Cătălina, Dobranici Letiția. Tratat de psihopatologie și psihiatrie pentru psihologi. București, Editura Trei, 2011.
13. Доморацкий В.А. Диагностика и лечение сексуальных дисфункций у мужчин. Методические рекомендации. Минск. «Альтиора-Живые краски», 2005; 43 с.
14. Доморацкий В.А. Краткосрочные методы психотерапии. – М: Психотерапия, 2008; 304 с.
15. Доморацкий В.А. Медицинская сексология и психотерапия сексуальных расстройств. – М: Академический Проект; Культура, 2009; 470 с.
16. Каплан Х. Сексуальная терапия. Иллюстрированное руководство: пер. с англ. М.: Класс, 1994; 160с.
17. Кинесса М. Брак под микроскопом. Физиология половой жизни. Изд-во Фирма «АДА», Кишинёв, 1990; 180 с.
18. Кислинг Барбара Целительные свойства секса. Изд-во Питер, Ст-Петербург, 1997; 245 с.
19. Кон И.С. Введение в сексологию. М.: Медицина, 1998; 321 с.
20. Кон И.С. Сексология: учебное пособие для студентов высших учебн. заведений. М.: Академия, 2004; 384с.
21. Кратохвил С. Терапия функциональных сексуальных расстройств. Москва, Медицина, 1985; 157 с.
22. Кришталь В.В., Агишева Н.К. Психодиагностика и психотерапевтическая коррекция сексуальной дисгармонии супружеской пары. Учебное пособие для врачей. Москва, 1985; 138 с.
23. Кришталь В.В., Гульдман Б.Л. și Григорян С.Р. Сексология: В 5 т. Харьков: Академия сексологических исследований, 1997; т.1.-352с.; т.2.-272с.; т.3-192с.; т.4.-176с.; т.5.-152с.
24. Мастерс У., Джонсон В., Колодни Р. Мастерс и Джонсон о любви и сексе: В 2 ч.: Пер.с англ. СПб.: Ретур, 1991; ч 1-264с.; ч. 2.- 296с.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 61 / 66

25. Мастерс У., Джонсон В., Колодни Р. Основы сексологии. М.: Мир, 1998; 692 с.
26. Психиатрия: национальное руководство.// под ред. Т.Б. Дмитриевой, В.Н. Краснова, Н.Г. Незнанова, В.Я. Сёмке, А.С. Тиганова - Москва, «ГЭОТАР-Медиа», 2009; 1000с.
27. Психосоматические расстройства. Доклад Комитета экспертов ВОЗ по психогигиене, Женева, 1985; 37 с.
28. Сексopatология. Справочник. Под. Ред. Г.С. Васильченко, Москва, Медицина, 1990; 575 с.
29. Смудевич А.Б. Депрессии при соматических и психических заболеваниях. Москва, изд-во, МИА, 2003; 432 с.
30. Уайнхолд Б., Уайнхолд Дж. Освобождение от созависимости. Перевод с английского А.Г. Чеславской — М.: Независимая фирма "Класс", 2002; 224с.

Bibliografie în psihologia clinica

1. Ionescu, G., Asupra accep!iunii nOfiUIli/or de psihologie medicala, psihologie clinicii, psihopatologie și psih!atrie, "Neurologia, Psihiatria, Neurochirurgia", 1971, 16,3, p. 265-272.
2. Ionescu G. Tratat de psihologie medical și psihoterapie. Ed. ASKLEPIOS. București 1995. 503 pag.
3. Ionescu G., Psihologie clinică. Editura Academiei, București, 1985
4. Sion, Grațîela, *Psihologia vârstelor*, Editura Fundației România de Mâine, București, 2003.
5. Golu, P., Verza, E., Zlate, M., *Psihologia copilului*. Editura Didactică și Pedagogică, București, 1993.
6. Minulescu, Mihaela, *Psihologia copilului mic*, Editura Psyche, București, 2003.
7. Șchiopu, U., Verza, E., – Psihologia vârstelor, EDP, București, 1985
8. Debesse, N., – Psihologia copilului de la naștere la adolescență, EDP, București, 1970
9. Rose, V., – Cunoașterea copilului, EDP, București, 1972
10. Grațîela Sion Psihologia Vârstelor , Editura Fundației România de Mâine, 2003
Bibliogr. 256 p. <http://www.bp-soroca.md/psihologie/psihologia-varstelor.pdf>
11. **American Psychological Association. Division of Clinical Psychology.'**
http://www.worldcat.org/search?q=au%3AAmerican+Psychological+Association.+Division+of+Clinical+Psychology.&qt=hot_author
12. Allport, Gordon, W., *Structura și dezvoltarea personalității*, București, 1991.
13. Atkinson, Rita L. Atkinson, Richard C., Smith, Eward E. Bem, Daryl J., *Introducere în psihologie*, Editura Tehnică, București, 2002. Ausubel, D.P. ..
14. Hetherington, E. M., *Handbook of Child Psychology*, vol 1-4., New York Wiley, 1983.
15. Parke, R.D. and Slaby, R.G., *The Development of Aggression*, in E.M. Hetherington (Ed), „Handbook of child psychology”, vol.4, New York, Wiley, 1983
16. Shakow, D., Clinical Psychology, "Comprehensive Textbook of Psychiatry", III, vol. 3 (R. I. Kaplan et al. eds.), Williams-Wilkins, Baltimore-London, 1980, p. 2990-3000.
17. Compas, Bruce & Gotlib, Ian. (2002). *Introduction to Clinical Psychology*. New York, NY : McGraw-Hill Higher Education. ISBN 0-07-012491-4

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 62 / 66

18. APA. (2005). Guidelines and Principles for Accreditation of Programs in Professional Psychology: Quick Reference Guide to Doctoral Programs.
19. Groth-Marnat, G. (2003). *Handbook of Psychological Assessment*, 4th ed. Hoboken, NJ : John Wiley & Sons. ISBN 0-471-41979-6
20. Elahe Nezami; James N. Butcher (16 February 2000). G. Goldstein; Michel Hersen, eds. *Handbook of Psychological Assessment*. Elsevier. p. 415.ISBN 978-0-08-054002-3.
21. Психогенетика: Учебное пособие. Александров А. А. — СПб Питер, 2007. — 192 с.: ил. — (Серия «Учебное пособие») ISBN 5-94723-662-1
22. ↑ Равич-Щербо И. В., Марютина Т. М., Григоренко Е. Л. Под ред. И. В. Равич-Щербо Психогенетика. Учебник. — М.: Аспект Пресс, 2000. — 447 с. — ISBN 5-7567-0232-6http://www.pedlib.ru/Books/1/0187/1_0187-1.shtml
23. Корочкин Л. Г. Гены и поведение . Соросовский образовательный журнал. - 1997. N 1. – с. 15-22

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 63 / 66

(Pagină nouă)

VII. Metode de predare și învățare utilizate (la prelegeri, seminare, prezentări de cazuri clinice):

Metode de activitate individuală:

- a) munca cu cartea;
- b) lucrul sub conducerea profesorului (pegătirea prezentărilor pe tematica aleasă – strategii de diagnostic, tratament, etc.).

Metode de activitate în doi: profesor – rezident; rezident- rezident, etc.

Metode de activitate în echipă (în grup 2-3 persoane) și colectivă (în grup 5-6 persoane):

- a) dialog profesor – echipă, grupă (față în față);
- b) dialog profesor – echipă, grupă sub formă de întrebări și răspunsuri (interactiv);
- c) folosirea metodei „asaltului de idei” – se folosesc ideile tuturor participanților la discuție pentru a găsi cea mai adecvată soluție în rezolvarea unei probleme;
- d) metoda problematizării – la problemele de situație propuse de profesor, rezidenții elaborează modalități de soluționare.

Metode clasice/ tradiționale/:

Prezentarea cursurilor/ prelegerilor în Power Point cu elucidarea cazurilor clinice rare.

Rezolvarea la seminare a testelor în variante multiple cu comentarea răspunsurilor.

Demonstrarea și comentarea schemelor și tehnicilor tradiționale și speciale de diagnostic și tratament.

Instruire sub aspectul supervizării tehnicilor psihoterapeutice efectuate de către rezident.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 64 / 66

VIII. Metode de evaluare

Teste, examene de promovare, deprinderi practice, examen de licență.

La seminare prin testare cu comentarii.

La sfârșitul fiecărui modul de pregătire/ciclu conex are loc o evaluare de etapă, făcută la catedra respectiva de către responsabilul de stagiou cu aprecierea notei în matriculă.

La finele fiecărui an de studii rezidentul susține examenul de promovare de la an la an în fața comisiei, cu notă în matriculă.

La finele rezidențiatului (anul IV) – susțin Examenul de Stat de Licență constituit din 3 etape:

- evaluarea deprinderilor practice,
- test – grilă,
- examen oral.

Modalitatea de rotunjire a notelor

Suma ponderată a notelor de la evaluările curente și examinarea finală	Nota finală
5	5
5,1-5,5	5,5
5,6-6,0	6
6,1-6,5	6,5
6,6-7,0	7
7,1-7,5	7,5
7,6-8,0	8
8,1-8,5	8,5
8,6-9,0	9
9,1-9,5	9,5
9,6-10	10

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca “absent” și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Rezidentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

Este obligatorie frecventarea și îndeplinirea zilnică a caietului de stagiou pe parcursul stagiilor. Astfel, întreaga activitate de pregătire este monitorizată prin intermediul caietului de stagiou, în care va fi trecută și confirmată toată activitatea rezidentului. Începând cu anul 2 de studii rezidentul efectuează anual stagieri practice în centrele medicale raionale cu o durată de 3 luni de zile/ an.

În caz de nerealizare a baremului deprinderilor practice medicul rezident poate fi exmatriculat pe parcurs sau nu este admis la examenele de promovare de la an la an sau la examenul de Stat de Licență.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 65 / 66

Nerespectarea cerințelor Programului de rezidențiat presupune / determină retragerea / exmatricularea medicului rezident din rezidențiat. Examenul de specialitate se desfășoară conform regulamentului.

PA 7.5.1
PROGRAMA DE INSTRUIRE
POSTUNIVERSITARĂ PRIN REZIDENȚIAT

RED: 02

DATA: 25.02.2016

PAG. 66 / 66

(Pagină nouă)

IX. Limba de predare:

Română, rusă

Șef Catedră,
Dr.hab. în medicină

A.A. Nacu

Responsabil, Coordonator
Studii postuniversitare prin Rezidențiat,
Dr. în medicină, conferențiar

I. Coșciug